

KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 30.5.2018 r.
COM(2018) 366 final

2018/0190 (COD)

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY
ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2021–2027) oraz uchylające
rozporządzenie (UE) nr 1295/2013

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

{ SEC(2018) 274 final } - { SWD(2018) 290 final } - { SWD(2018) 291 final }

UZASADNIENIE

1. KONTEKST WNIOSKU

Przyczyny i cele

Bogate dziedzictwo kulturowe Europy oraz dynamiczny sektor kultury i sektor kreatywny są częścią tożsamości europejskiej. Kultura i formy wyrazu kulturowego są wyraźnie widoczne w codziennym życiu obywateli UE; mogą mieć wpływ na dobrostan, aktywność obywatelską, wspólne wartości, włączenie społeczne i rozwój dialogu międzykulturowego, a także wolnego, pluralistycznego i zróżnicowanego środowiska medialnego. Sektor kultury i sektor kreatywny w pełni przyczyniają się do rozwoju gospodarczego Unii, tworzenia miejsc pracy i generowania wzrostu, a tym samym są kluczowe dla przyszłości Europy.

Sektory te mają również moc kształtowania naszych aspiracji i relacji z innymi ludźmi, ze światem, miejscami i otoczeniem, w którym żyjemy, lub stylu życia, który przyjmujemy. Promują doskonałość europejską na świecie, wzmacniając globalną pozycję Unii.

Europejskie wsparcie dla kultury i sektora audiowizualnego od wielu lat znajduje odzwierciedlenie w różnych programach finansowania. Program „Kreatywna Europa 2014–2020” to wyjątkowa platforma dla ich skoordynowanego i konstruktywnego wsparcia na całym kontynencie. Niniejszy wniosek, opierający się na dotychczasowych doświadczeniach, ma na celu kontynuowanie i wzmacnianie sprawnie funkcjonujących elementów, w tym poprzez wzmocnienie budżetu odzwierciedlającego zaangażowanie Unii Europejskiej na rzecz tych sektorów i uznanie ich ważnej roli w naszej Unii. Ta propozycja – poprzez wiele działań i projektów, które w jej ramach zostaną sfinansowane – będzie kluczowym czynnikiem dla wzmocnienia europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego, a także dla uwolnienia ich pełnego potencjału z gospodarczego, społecznego i międzynarodowego punktu widzenia.

Art. 3 Traktatu o Unii Europejskiej stanowi, że „celem Unii jest wspieranie pokoju, jej wartości i dobrobytu jej narodów” oraz że, między innymi, „[Unia] [s]zanuje swoją bogatą różnorodność kulturową i językową oraz czuwa nad ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego Europy”. W tym samym duchu w dokumencie otwierającym debatę o przyszłości finansów UE Komisja zaznaczyła, że „budżet UE wspiera ten cel, współpracując z budżetami państw członkowskich i uzupełniając inne działania na szczeblu europejskim i krajowym”.

Do promowania konkurencyjności oraz różnorodności kulturowej i językowej sektora audiowizualnego UE wykorzystuje różne instrumenty łączące ustawodawstwo, wsparcie polityki i finansowanie. Strategia jednolitego rynku cyfrowego dla Europy wymaga modernizacji ram prawnych, co z kolei wymaga dostosowania wsparcia finansowego Europy do sektora audiowizualnego, aby odzwierciedlić nowe trendy rynkowe, zmieniające się wzorce konsumentów oraz rosnącą zbieżność między usługami linearnymi a nielinearnymi.

Sektor kultury i sektor kreatywny mają jednak przed sobą liczne wyzwania.

Po pierwsze, sektor kultury i sektor kreatywny w Europie muszą zmierzyć się z rosnącą konkurencją ze strony nowych, silnych globalnych graczy, takich jak wyszukiwarki i internetowe platformy społecznościowe. Prowadzi to do potrzeby opracowania nowych modeli biznesowych i wykorzystania potencjału rozwoju poprzez sięgnięcie po technologie cyfrowe w celu zachowania konkurencyjności na rynku globalnym.

Po drugie, transformacja cyfrowa niesie ze sobą zmianę paradygmatu poprzez swój ogromny wpływ na sposób, w jaki dobra kultury się tworzy, obsługuje, rozpowszechnia, udostępnia, wykorzystuje oraz uzyskuje z nich przychody, zmieniając propozycje wartości dominujące w erze analogowej.

Transformacja cyfrowa ułatwia przekazywanie treści i usług kulturalnych i kreatywnych, ale także nasila konkurencję treści ponad granicami w skali globalnej.

Po trzecie, rynek dzieł kulturalnych i twórczych wywodzących się głównie z kulturowej i językowej różnorodności Europy jest wysoce rozdrobniony, co skutkuje zasadniczym rozdrobnieniem sektora kultury i sektora kreatywnego ze względu na granice narodowe i językowe oraz brakiem masy krytycznej. Ta różnorodność jest częścią bogactwa kulturowego Europy.

Jednocześnie transnarodowy obieg dzieł pozostaje nadal ograniczony. Z tego względu ważne jest stymulowanie transnarodowego obiegu i koprodukcji dzieł ponad granicami, a także opracowanie bardziej skutecznych rozwiązań w celu docierania do odbiorców poza granicami kraju.

Po czwarte, rosnącym problemem jest koncentracja rynku. W niektórych obszarach kultury i kreatywności obserwuje się tendencję do sytuacji, w której znaczna część sprzedaży globalnej jest realizowana przez ograniczoną liczbę głównych graczy.

Po piąte, branża audiowizualna Europy cieszy się uznaniem międzynarodowym, ale nie jest wystarczająco konkurencyjna w ramach jednolitego rynku cyfrowego. 80 % filmów europejskich to produkcje krajowe, ale koprodukcje mają większy zasięg niż filmy krajowe. W niektórych krajach specjaliści z branży audiowizualnej muszą zwiększyć swój potencjał, aby móc prowadzić działalność.

Ponadto nasila się zjawisko dezinformacji. Sektory treści cyfrowych, a zwłaszcza sektor mediów informacyjnych, znajdują się w samym centrum walki o zachowanie kultury zdrowej, demokratycznej debaty. Swoboda wyrazu artystycznego oraz zróżnicowane i wolne środowisko mediów mają kluczowe znaczenie dla przekazywania zróżnicowanych opinii i perspektyw. Wspierają budowanie pluralistycznych społeczeństw, w których obywatele są w stanie podejmować świadome decyzje, w tym w kontekście wyborów politycznych.

Te wyzwania o transnarodowym charakterze wymagają ukierunkowanego podejścia europejskiego w celu zoptymalizowania potencjału sektorów, aby przyczynić się do tworzenia miejsc pracy, rozwoju gospodarczego i włączenia społecznego, w tym także dla grup najbardziej defaworyzowanych, do których trudno jest dotrzeć. Są one wspólne dla wszystkich państw członkowskich UE i mają zasięg transgraniczny. Chociaż bowiem działania na szczeblu krajowym są ważne, pojedyncze państwa członkowskie nie mają same wystarczającej siły przebicia, by w pełni sprostać tym wyzwaniom.

Celem tej inicjatywy jest czerpanie z osiągnięć programu „Kreatywna Europa” i wzmocnienie działań na rzecz zrealizowania celów wyznaczonych w niedawnych zmianach polityki. Nowy program „Kreatywna Europa” ma za zadanie stworzenie podmiotom możliwości rozwijania innowacyjnych pod względem technologicznym i artystycznym, transgranicznych inicjatyw europejskich w celu wymiany, współtworzenia, współprodukcji i dystrybuowania dzieł europejskich oraz udostępniania ich dla szerokiego i zróżnicowanego grona odbiorców. Spowoduje to intensyfikację testowania nowych modeli biznesowych, dzięki czemu twórcy będą w stanie jak najlepiej wykorzystać technologie cyfrową w procesie tworzenia i rozwoju widowisk.

Z uwagi na rosnącą konkurencyjność rynków międzynarodowych nowy program będzie wspierać partnerstwo i współpracę międzynarodową oraz nowe modele współpracy, aby wspomagać proces wzmocniania sektora kultury i sektora kreatywnego Europy. Umożliwi to wzmocnienie pozycji europejskich aktorów na rynku europejskim i globalnym, na przykład poprzez wspomaganie ich obecności międzynarodowej, marketing i budowanie marki. Program będzie inwestować w rozwój możliwości twórczych artystów i specjalistów branży, umożliwiając im współpracę ponad granicami. Będzie wspierać inicjatywy, dzięki którym więcej osób będzie mogło uczestniczyć w sferze kultury, a tym samym przyczynić się do zwiększenia integracji w społeczeństwie europejskim.

Zmieniona dyrektywa o audiowizualnych usługach medialnych będzie stwarzać dalsze możliwości promowania dzieł europejskich, ale potrzebne są dodatkowe środki wsparcia, aby pomóc w rozszerzeniu dostępności niekrajowych dzieł europejskich na terenie Europy i poza jej granicami.

Do zadań nowego programu należeć będzie sprostanie wyzwaniom sektora audiowizualnego – łącznie z transformacją cyfrową – poprzez wspieranie współpracy w obrębie całego łańcucha wartości, od wczesnych etapów produkcji po dystrybucję i pokazy. W szczególności program zapewni wsparcie dla projektów o wysokim potencjale rozpowszechniania oraz z globalnym podejściem rynkowym i dostępem do treści na wszystkich platformach.

Nowy program będzie również wspierać działania ukierunkowane na wzmocnienie sektora mediów informacyjnych w Europie, wolności dziennikarstwa, różnorodności i pluralizmu treści dziennikarskich, a także krytycznego podejścia do treści oferowanych przez media poprzez umiejętność korzystania z mediów.

Niniejszy wniosek przewiduje jako datę rozpoczęcia stosowania 1 stycznia 2021 r. i jest przedstawiany Unii składającej się z 27 państw członkowskich, zgodnie z notyfikacją o zamiarze wystąpienia z Unii Europejskiej i Euratomu przekazaną przez Zjednoczone Królestwo na podstawie art. 50 Traktatu o Unii Europejskiej, otrzymaną przez Radę Europejską w dniu 29 marca 2017 r.

Spójność z przepisami obowiązującymi w tej dziedzinie polityki

Ta inicjatywa wpisuje się w kontekst wyrażonego w Rzymie w marcu 2017 r. przez 27 państw członkowskich i instytucje UE dążenia do Unii, „w której obywatele mają nowe możliwości rozwoju kulturalnego i społecznego oraz wzrostu gospodarczego [...]; Unii, która chroni nasze dziedzictwo kulturowe i promuje różnorodność kulturową”¹. To dążenie zostało potwierdzone podczas szczytu przywódców w Göteborgu w listopadzie 2017 r. oraz przez Radę Europejską w grudniu 2017 r., dzięki czemu podkreślono wagę Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018² jako kluczowej okazji do zwiększenia świadomości społecznego oraz ekonomicznego znaczenia kultury i dziedzictwa.

Jest to spójne z komunikatem „Wzmocnienie tożsamości europejskiej dzięki edukacji i kulturze”³, w którym Komisja stwierdziła, że „wykorzystanie w pełni potencjału edukacji i kultury jako sił napędowych zatrudnienia, rozwoju gospodarczego, sprawiedliwości społecznej i aktywności obywatelskiej, a także jako sposobu na doświadczenie europejskiej tożsamości w całej jej różnorodności, leży we wspólnym interesie wszystkich państw członkowskich”.

Inicjatywa jest zgodna z komunikatem Komisji „Nowy europejski program na rzecz kultury” z 2018 r.⁴, wspólnym komunikatem ESDZ/Komisji „W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych” z 2016 r.⁵ oraz komunikatem Komisji „Ku zintegrowanemu podejściu do dziedzictwa kulturowego w Europie” z 2014 r.⁶, które konsekwentnie postulują większą rolę kultury w dalszym rozwoju społecznym, gospodarczym i międzynarodowym dla naszej Unii.

Inicjatywa jest spójna z komunikatem Komisji „Zwalczanie dezinformacji w internecie: podejście europejskie” z 2018 r.⁷, w szczególności z jego nadrzędnym celem promowania „różnorodności informacji w celu umożliwienia obywatelom podejmowania świadomych decyzji opartych na krytycznym myśleniu, poprzez wspieranie wysokiej jakości dziennikarstwa, umiejętności korzystania z mediów oraz przywrócenie równowagi stosunku między twórcami a dystrybutorami informacji”.

¹ [Deklaracja rzymska, marzec 2017 r.](#)

² ERDK 2018: <https://europa.eu/cultural-heritage/>

³ [COM\(2017\) 673 final](#)

⁴ [COM\(2018\)267 final.](#)

⁵ [JOIN/2016/029](#)

⁶ [COM/2014/0477 final](#)

⁷ [COM\(2018\) 236 final](#)

Ponadto inicjatywa uwzględnia odnowioną strategię dotyczącą polityki przemysłowej UE, przyjętą we wrześniu 2017 r.⁸, podkreślającą potrzebę modernizacji przemysłu europejskiego do poziomu epoki cyfrowej poprzez wspieranie innowacji i kreatywności, wspieranie rozwoju umiejętności oraz zapewnienie otoczenia sprzyjającego przedsiębiorczości, a także rozwojowi dynamicznych MŚP.

W zakresie sektora audiowizualnego komponent MEDIA będzie towarzyszyć wspólnotowym regulacjom dla jednolitego rynku cyfrowego. Są to w szczególności propozycje modernizacji ram dotyczących prawa autorskiego oraz zmienionej dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych. Dyrektywa ta wzmocni zdolność europejskich podmiotów sektora audiowizualnego do finansowania, produkowania i rozpowszechniania dzieł, które mogą być wystarczająco widoczne w różnych dostępnych mediach (takich jak telewizja, kino lub VoD) i są atrakcyjne dla widowni na coraz bardziej otwartym i konkurencyjnym rynku w Europie i poza jej granicami. Należy zwiększyć skalę wsparcia, aby uwzględnić najnowsze zmiany na rynku, takie jak silniejsza pozycja globalnych platform dystrybucji w porównaniu do krajowych nadawców, tradycyjnie inwestujących w produkcję dzieł europejskich.

We wniosku Komisji dotyczącym wieloletnich ram finansowych na lata 2021–2027 wskazano bardziej ambitny cel dla uwzględniania kwestii klimatu we wszystkich programach UE, z ogólnym celem na poziomie 25 % wydatków UE na rzecz realizacji celów klimatycznych. Wkład tego programu w osiągnięcie tego ogólnego celu będzie monitorowany poprzez system wskaźników klimatycznych UE na odpowiednim poziomie dezagregacji, w tym przy użyciu, w miarę dostępności, bardziej precyzyjnych metod. Komisja będzie nadal przedstawiać coroczne informacje w zakresie środków na zobowiązania w kontekście rocznego projektu budżetu.

Aby wesprzeć pełne wykorzystanie potencjału programu do realizacji celów klimatycznych, Komisja będzie dążyć do identyfikowania odpowiednich działań poprzez procesy przygotowania, wdrożenia, weryfikacji i oceny programu.

Program będzie promować równouprawnienie płci oraz przyczyni się do osiągnięcia większej równowagi uczestnictwa obu płci w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.

Spójność z pozostałymi obszarami polityki i programami Unii

Program będzie spójny i komplementarny z innymi aktami unijnymi, w szczególności Erasmus+, funduszami objętymi rozporządzeniem (...) [rozporządzenie w sprawie wspólnych przepisów], takimi jak Europejski Fundusz Społeczny i Europejski Fundusz Rozwoju Regionalnego, program Horyzont Europa oraz zewnętrzne instrumenty finansowe. W oparciu o traktatową zasadę uwzględniania problematyki kultury i nowe polityczne podejście oparte na oddziaływaniu kultury, zgodnie z nowym europejskim programem na rzecz kultury, program ma na celu stworzenie synergii z następującymi obszarami regulacyjnymi.

1) Synergia z polityką edukacji i polityką młodzieżową

Program Erasmus w przyszłości będzie ważnym uzupełnieniem programu „Kreatywna Europa”. Współpraca między instytucjami a organizacjami działającymi aktywnie na rzecz edukacji, szkoleń i młodzieży, przy wsparciu programu Erasmus+, będzie wspomagać wyposażenie osób w wiedzę, umiejętności i kompetencje niezbędne do sprostania wyzwaniom społecznym i gospodarczym, a także wykorzystania ich potencjału innowacyjności, kreatywności i przedsiębiorczości, zwłaszcza w obrębie gospodarki cyfrowej. Działania związane ze wzmacnianiem wszystkich aspektów kreatywności w edukacji i rozwijaniem indywidualnych kluczowych kompetencji będą stanowić ważne ogniwo

⁸ [COM\(2017\) 479 final](#)

łączące oba programy. Dodatkowo w ramach Europejskiego Korpusu Solidarności dostępne będą większe możliwości pozyskania młodych osób zaangażowanych w przywrócenie lub zachowanie miejsc dziedzictwa kulturowego.

2) Synergia z programem „Prawa i wartości”

Istnieją silne powiązania – głównie w dziedzinie pluralizmu mediów, tożsamości europejskiej, wartości i dziedzictwa kulturowego – między programem „Kreatywna Europa” a programem „Prawa i wartości”, wzmacniającym pozycję obywateli poprzez promowanie i ochronę praw, wartości i równości oraz poprzez tworzenie możliwości zaangażowania, uczestnictwa i pamięci o przeszłości.

3) Synergia z polityką zatrudnienia i polityką społeczną

Przyszły Europejski Fundusz Społeczny + będzie istotnym elementem klastra „Inwestowanie w ludzi, spójność społeczną i wartości”. Zapewni obywatelom wsparcie dzięki inwestowaniu w kapitał ludzki oraz wspieraniu zatrudnienia (młodzieży), innowacji społecznych, nabywania podstawowych umiejętności cyfrowych i integracji migrantów, jak również dzięki wspieraniu osób najbardziej potrzebujących (włączenie społeczne). Istnieją zatem silne powiązania z założeniami programu „Kreatywna Europa”. Różnorodność kulturowa i językowa – które mają zostać wzmocnione w ramach programu „Kreatywna Europa”, na przykład poprzez usprawnienie obiegu europejskich dzieł kulturalnych i audiowizualnych poza granicami – to ważne aspekty społeczeństw integracyjnych, które przyczyniają się do dialogu międzykulturowego. Ponadto poprzez wzmocnienie konkurencyjności sektora kultury i sektora kreatywnego program sprzyja tworzeniu miejsc pracy w tych sektorach.

4) Synergie z polityką regionalną, obszarów miejskich i wiejskich

Unijna polityka rozwoju regionalnego, obszarów miejskich i wiejskich ma instrumentalne znaczenie dla promowania przywrócenia dziedzictwa kulturowego oraz wspierania sektora kultury i sektora kreatywnego. Zapewniona będą potencjalne synergie w celu wzmocnienia komplementarności między tymi instrumentami a programem „Kreatywna Europa”, co może wspomagać wzajemne uczenie się w ramach znaczących długoterminowych planów inwestycji kulturalnych dla branży kreatywnej, turystykę, włączenie społeczne, odnowę dziedzictwa kulturowego w oparciu o standardy jakości dla odnowy dziedzictwa kulturowego oraz zwiększenie ich wkładu na rzecz celów rozwoju regionalnego i miejskiego, a także samowystarczalności finansowej projektów kulturalnych.

5) Synergie z jednolitym rynkiem

Program „Kreatywna Europa” będzie dopełnieniem działań finansowanych w ramach przyszłego programu na rzecz jednolitego rynku, dotyczących aspektów wzmacniania obywateli i wspierania talentów twórczych w poszczególnych sektorach. Można także stwierdzić synergie z turystyką, która ma wymiar kulturalny i może być postrzegana jako sposób na poprawę wzajemnego porozumienia między ludźmi. Interwencje w ramach programu „Kreatywna Europa” w razie potrzeby będą ukierunkowane na kreatywność i kulturowe elementy określonych sektorów kreatywnych (takich jak projektowanie i moda) poprzez koncentrację na promocji lub rozwoju umiejętności, współpracy transgranicznej i mobilności. Zapewniona będzie również komplementarność z działaniami wspierającymi branżę turystyczną.

6) Synergie z programem **cyfrowym**

W ramach programu „Cyfrowa Europa” dwa projekty przywództwa zapewnią kontynuowanie działań wdrożeniowych związanych ze strategią #Digital4Culture. Projekt przywództwa w zakresie transformacji cyfrowej dla sektora dziedzictwa kulturowego będzie nadal wspierać inicjatywę europejską uruchomioną w trakcie Europejskiego Roku Dziedzictwa Kulturowego 2018. Część tego programu, ukierunkowana na umiejętności cyfrowe, pozostaje w synergii z takimi kwestiami, jak umiejętność korzystania z mediów i edukacja filmowa.

7) Synergie z unijnym programem **badan i innowacji**

Łączenie zasobów w celu wykorzystania najnowszych technologii i stymulowania nowego podejścia naukowego może w znacznym stopniu zwiększyć zrozumienie, zachowanie i rozpowszechnianie dziedzictwa kulturowego oraz generalnie w obrębie sektora kultury i sektora kreatywnego. Potencjalne synergie będą wymagać wzmocnienia w celu zwiększenia komplementarności między tymi instrumentami a programem „Kreatywna Europa”, aby sektor kultury i sektor kreatywny mogły w pełni korzystać z postępów badań europejskich.

Klaster „Integracyjne, odporne i bezpieczne społeczeństwa” w ramach europejskiego programu Horyzont Europa obejmuje wsparcie dla działań badawczych i innowacyjnych na rzecz rozwoju technologii ICT dla celów transformacji cyfrowej oraz zachowania materialnego i niematerialnego dziedzictwa kulturowego.

Klaster „Branża cyfrowa” przewiduje, w obszarze interwencji „Internet nowej generacji”, działania badawcze ściśle powiązane z sektorem kultury i sektorem kreatywnym – np. rzeczywistość rozszerzona / rzeczywistość wirtualna, środowiska immersyjne, interakcja między człowiekiem a maszyną, nowe media (społecznościowe). Przewidywane jest także kontynuowanie działań na rzecz osiągnięcia wzajemnego oddziaływania między sektorami kreatywnymi, w szczególności w dziedzinie sztuki, a także innowacyjności w przemyśle i społeczeństwie poprzez program S+T+ARTS.

8) Synergie z zewnętrznymi planami działań

Program „Kreatywna Europa” i międzynarodowa współpraca finansowana w ramach unijnych programów zewnętrznych będą wzajemnie się uzupełniać.

Komponent KULTURA ma na celu sprawdzenie systemów towarzyszenia i innych inicjatyw wymiany z państwami trzecimi w ramach inicjatywy Europejskie Stolice Kultury lub otwarcie systemów Sieci i Platformy bądź konkursu o nagrody kulturalne UE w ograniczonym zakresie dla krajów spoza UE, opracowanie środków motywacyjnych dla wspomagania włączania partnerów z państw trzecich w projekty, w których wiodącą rolę odgrywają organizacje w UE, a także wspieranie działań promocyjnych na rynkach o znaczeniu strategicznym i festiwalach poza państwami członkowskimi UE, dla których nie ma obecnie specjalnego budżetu.

2. **PODSTAWA PRAWNA, POMOCNICZOŚĆ I PROPORCJONALNOŚĆ**

Podstawa prawna

Podstawę inicjatywy będą stanowiły art. 167 i 173 TFUE. W art. 167 TFUE zostały określone kompetencje Unii w dziedzinie kultury; znajduje się w nim także apel o podejmowanie przez Unię Europejską działań, poprzez które przyczynia się ona do rozkwitu kultur państw członkowskich, w poszanowaniu ich różnorodności narodowej i regionalnej, równocześnie podkreślając znaczenie wspólnego dziedzictwa kulturowego oraz, w razie konieczności, wspierania i uzupełniania działań państw członkowskich w dziedzinie wymienionej w tym przepisie. W art. 173 TFUE stwierdza się, że Unia i państwa członkowskie czuwają nad zapewnieniem warunków niezbędnych do konkurencyjności unijnego przemysłu, między innymi poprzez podejmowanie działań służących wspieraniu środowiska sprzyjającego inicjatywom i rozwojowi przedsiębiorstw.

Pomocniczość (w przypadku kompetencji niewyłącznych)

Główna wartość dodana UE wynika z silnego transnarodowego wymiaru programu, co już wykazano w programie „Kreatywna Europa 2014–2020”. Ocena śródkresowa wykazała, że cele i priorytety programu są ogólnie spójne i komplementarne z celami i priorytetami krajowych polityk i programów, a zatem są zgodne z zasadą pomocniczości.

W szczególności wielostronny, transnarodowy charakter programu „Kreatywna Europa” stanowi wyjątkową propozycję, której rzadko dorównać może finansowanie krajowe, zwykle skoncentrowane bardziej na działaniach krajowych, a w mniejszym stopniu na dwustronnej współpracy transnarodowej. To wielostronne ukierunkowanie transnarodowe jest wysoko cenione przez interesariuszy i beneficjentów jako wyjątkowy element programu „Kreatywna Europa”. Tylko kilka innych aktualnie istniejących funduszy międzynarodowych wspiera współpracę transnarodową w sektorze kultury i sektorze kreatywnym, a te, które to czynią, mają znacznie mniejszą skalę.

Elementy wartości dodanej programu dla UE to:

- transgraniczny obieg dzieł kultury i utworów, zwłaszcza dzieł audiowizualnych docierających do większych i bardziej zróżnicowanych grup odbiorców w obrębie Unii i poza Unią, w celu odzwierciedlenia europejskiej różnorodności;
- korzyści skali i masa krytyczna, którym może sprzyjać wsparcie udzielane przez UE i które przyczyniają się do powstawania większych możliwości pozyskiwania dodatkowych środków finansowych (efekt dźwigni); renoma dla beneficjentów programów zwiększa potencjalne zainteresowanie partnerów i pośredników finansowych oraz ich zaufanie do projektów objętych wsparciem, ułatwiając dostęp do dodatkowego finansowania; stworzenie europejskich sieci i partnerstw transgranicznych, stanowiących główne i najtrwalsze elementy strukturalne programu „Kreatywna Europa” oraz wspomagających ogólne możliwości podmiotów;
- sieci transgraniczne zwiększają również ogólne możliwości podmiotów kultury i podmiotów kreatywnych, w szczególności w przypadku tych, którzy pracują w obszarach niszowych, oraz w państwach członkowskich, w których takie możliwości są mniej rozwinięte;
- zorientowana na rezultaty mobilność transgraniczna dla podmiotów kultury i podmiotów kreatywnych prowadzi do rozwoju umiejętności oraz zwiększenia możliwości sektorów;
- zmniejszenie ryzyka dla organizacji kultury i organizacji kreatywnych, co pozwala im na udział w projektach o wymiarze europejskim, a tym samym wpływa na ich ogólną siłę gospodarczą;
- program ma silne ukierunkowanie społeczne; wspierając różnorodność kulturową i językową, wolność artystyczną i twórczą, a także rozwój wolnego, pluralistycznego i zróżnicowanego środowiska mediów, przyczynia się tym samym do społecznego dobrostanu w Europie i wspólnej tożsamości europejskiej;
- systemy wspierania filmów na poziomie krajowym koncentrują się głównie na produkcji dzieł, natomiast wsparcie UE polega głównie na interwencji w zakresie działań na poziomie ogólnym (szkolenia, rozwój) i oddolnym (dystrybucja, promocja, pokazy), aby zapewnić lepszy międzynarodowy obieg dzieł europejskich. Tym samym promuje swobodny obieg audiowizualnych usług medialnych, usprawniony dzięki dyrektywie o audiowizualnych usługach medialnych.

Proporcjonalność

Wniosek jest zgodny z zasadą proporcjonalności, ponieważ ogranicza się do minimum wymaganego do osiągnięcia wymienionych celów na szczeblu unijnym i nie wykracza poza to, co jest konieczne do realizacji tych celów.

Wybór instrumentu

Nowy program „Kreatywna Europa 2021–2027” bazuje na aktualnym programie „Kreatywna Europa” (2014–2020), łączącym dwa niezależne podprogramy (MEDIA i Kultura) w jednolitych ramach. Uwzględnia to szczególne cechy różnych sektorów, ich różne grupy docelowe oraz ich konkretne

potrzeby. Dotyczy to zwłaszcza możliwości wspólnego, międzysektorowego komponentu, ukierunkowanego na innowacyjność i eksperymenty.

Utrzymanie rozpoznawalnej marki programu „Kreatywna Europa”, łącznie z marką MEDIA, pomoże zapewnić dalsze zaangażowanie oraz widoczność unijnego wsparcia.

3. WYNIKI OCEN RETROSPEKTYWNYCH, KONSULTACJI Z ZAINTERESOWANYMI STRONAMI I OCEN SKUTKÓW

Oceny retrospektywne / oceny adekwatności obowiązującego prawodawstwa

Ocena okresowa programu „Kreatywna Europa” i ocena ex post trzech poprzednich programów – Kultura, MEDIA 2007 i MEDIA Mundus – zostały zlecone przez Komisję Europejską w 2016 r. i zrealizowane w okresie od maja 2016 r. do sierpnia 2017 r. Oceny programu „Kreatywna Europa” i poprzednich programów miały następujące cele:

- ocena znaczenia, spójności, skuteczności, wydajności, zrównoważenia i wartości dodanej dla UE (poniżej kryteria oceny) programu „Kreatywna Europa” i poprzednich programów;
- ocena wkładu programu „Kreatywna Europa” na rzecz inteligentnego, trwałego wzrostu gospodarczego sprzyjającego włączeniu społecznemu, nowych priorytetów Komisji i strategii sektorowych;
- określenie długoterminowych skutków i wpływu poprzednich programów.

Według oceny stwierdzono, że „Kreatywna Europa” wychodzi naprzeciw zarówno bieżącym, jak i nowym potrzebom sektora kultury i sektora kreatywnego. Przy odpowiednim wsparciu ze strony programu beneficjenci z sektora kultury i sektora kreatywnego w całej Europie mogą podejmować działania w odpowiedzi na transformację cyfrową, aby móc eksponować swoje dzieła na poziomie międzynarodowym w duchu różnorodności kulturowej, zwłaszcza poprzez innowacje i tworzenie nowych modeli biznesowych zwiększających ich konkurencyjność.

„Kreatywna Europa” jest również w istotnym stopniu spójna z innymi priorytetami UE, mechanizmami finansowania i wsparcia właściwymi dla sektora kultury i sektora kreatywnego, w tym zarówno w ramach możliwości sektorowych, jak i ogólnego finansowania, wsparcia gospodarczego i ekonomicznego dla MŚP.

Stwierdzono również, że program „Kreatywna Europa” realizuje strategiczne priorytety UE: program w istotnym stopniu przyczynił się do realizacji celu w zakresie zatrudnienia określonego w strategii „Europa 2020” oraz priorytetów obecnej Komisji, tj. pobudzania inwestycji w celu tworzenia miejsc pracy oraz pogłębionego i bardziej sprawiedliwego rynku wewnętrznego opartego na wzmocnionej bazie przemysłowej, a także strategii sektorowych na poziomie UE, takich jak cele jednolitego rynku cyfrowego.

W ramach oceny stwierdzono, że z uwagi na rozmiar i zasięg sektora kultury i sektora kreatywnego na poziomie europejskim oraz obszary geograficzne objęte Programami poddanymi ocenie, wielkość budżetów programu „Kreatywna Europa” i poprzednich programów nie była wystarczająca dla zapewnienia ważnego wpływu w skali europejskiej i/lub na poziomie sektorowym.

Ponadto ocena wykazała, że podprogram MEDIA skutecznie przyczynił się do pogłębienia rynku wewnętrznego. Jednocześnie zakres podprogramu MEDIA wzrósł na przestrzeni lat bez równorzędnego zwiększenia budżetu. Tym samym finansowanie jest w niedostatecznym stopniu rozproszone na wiele priorytetów, co osłabia jego potencjalny wpływ.

Konsultacje z zainteresowanymi stronami

OTWARTE KONSULTACJE PUBLICZNE W SPRAWIE FUNDUSZY UE W DZIEDZINIE WARTOŚCI I MOBILNOŚCI

Celem konsultacji publicznych w sprawie funduszy UE w dziedzinie mobilności i wartości było zgromadzenie opinii wszystkich zainteresowanych stron na temat tego, jak najlepiej wykorzystać każde euro z budżetu UE. Konsultacje odbyły się w kontekście oceny istniejących programów finansowych UE i objęły szereg obszarów polityki, w tym tych dotyczących obecnych i przyszłych wyzwań.

Poniżej kilka podstawowych informacji na temat wyników:

- 1) Zdaniem respondentów, „promowanie tożsamości europejskiej i wspólnych wartości”, a także „promowanie praw i równości” to istotne wspólne wyzwania polityczne, które należy uwzględnić w każdym z tych programów. W przypadku programu „Kreatywna Europa” wyzwania ekonomiczne i różnorodność kulturowa są ważniejsze niż „promowanie włączenia społecznego i równości”.
- 2) Połowa lub więcej respondentów uważa „wspieranie innowacji”, „wspieranie europejskiej różnorodności kulturowej i dziedzictwa kulturowego” i „promowanie tożsamości europejskiej i wspólnych wartości” za obszary polityki, które w pełni lub w dużym stopniu pomagają sprostać wyzwaniom. Ponadto 52 % respondentów⁹ mających doświadczenie z programem „Kreatywna Europa” uważa, że polityka „wspierania konkurencyjności europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego” pomaga w pełni lub w dużym stopniu sprostać wyzwaniom.
- 3) Około 80 % respondentów mających pewne doświadczenie ze wspomnianymi programami UE zgadza się, że programy te w bardzo dużym stopniu lub w dość dużym stopniu wnoszą wartość dodaną do tego, co państwa członkowskie mogłyby osiągnąć na poziomie krajowym, regionalnym i/lub lokalnym.
- 4) Główne przeszkody wskazane przez respondentów, które mogłyby uniemożliwić osiągnięcie celów obecnych programów/funduszy, są bardzo podobne, niezależnie od programu. Trzy główne przeszkody, które wskazano: „budżet programów jest niewystarczający, by zaspokoić popyt”; „niewystarczające wsparcie dla małych podmiotów”; „brak wsparcia dla nowych wnioskodawców”.
- 5) Respondenci posiadający pewne doświadczenie z jednym lub kilkoma z programów UE zgadzają się co do tego, że „stosowanie uproszczonych formularzy wniosków”, „wspieranie zorganizowanych sieci i partnerstw”, „ułatwianie finansowania działań obejmujących wiele sektorów”, a także „lepszą koordynacją między różnymi programami/funduszami” to główne kroki, które należy podjąć w celu uproszczenia programów i zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla beneficjentów.

INNE OTWARTE KONSULTACJE PUBLICZNE

W ramach oceny okresowej programu „Kreatywna Europa” odbyły się otwarte konsultacje publiczne w dniach 23 stycznia – 24 kwietnia 2017 r. Konsultacje obejmowały pytania odnoszące się do przyszłości, dotyczące potencjalnego programu następującego po programie „Kreatywna Europa” po 2020 r. W odniesieniu do podprogramów Kultura i MEDIA programu „Kreatywna Europa” odpowiednio 90 % i 80 % respondentów stwierdziło, że większość jego priorytetów jest nadal istotna lub niezwykle istotna, a ponad połowa zgodziła się, że wsparcie zapewnione przez podprogram

⁹ Otrzymano 1839 odpowiedzi z całej Europy.

Kultura było całkowicie albo częściowo komplementarne dla finansowania krajowego, wspólnotowego lub międzynarodowego. Do najważniejszych możliwości wskazanych przez respondentów należały: wspólne wartości kulturowe, wsparcie edukacji kulturalnej, promowanie różnorodności kulturowej, wspieranie umiędzynarodowienia i promowanie znaczenia kultury w społeczeństwie.

Wiedza ekspertów zewnętrznych

W uzupełnieniu do rezultatów konsultacji publicznych Komisja uwzględniła wyniki oceny okresowej aktualnego programu „Kreatywna Europa”, przeprowadzonej w latach 2017–2018, informacje zwrotne od różnych interesariuszy, w szczególności w kontekście Europejskiego Forum Filmowego¹⁰ i serii spotkań tematycznych z interesariuszami w dziedzinie muzyki, wyniki niezależnych badań, a także rekomendacje ekspertów z państw członkowskich w kontekście otwartej metody koordynacji w dziedzinie kultury i obiegu filmów europejskich, oraz zorganizowany dialog z sektorem w okresie 2014–2018.

Informacje uzyskane z tych różnych źródeł świadczą o wielu korzyściach płynących z programu „Kreatywna Europa”. Na ich podstawie można także zidentyfikować obszary wymagające poprawy i uproszczenia. Jakkolwiek nadrzędne cele aktualnego programu (promowanie różnorodności kulturowej i językowej, wzmocnienie konkurencyjności sektora kultury i sektora kreatywnego) są nadal ważne w szerokim zakresie, potrzebna jest dalsza integracja i ekspansja, aby móc lepiej reagować na stwierdzone potrzeby i deficyty, które tylko nasiliły się w ostatnich latach:

- 1) zwiększony nacisk na różnorodność kulturową i dziedzictwo kulturowe Europy, w połączeniu z rosnącą dominacją i obiegiem dzieł z państw trzecich, zwłaszcza USA,
- 2) niewystarczający obieg dzieł europejskich i stopień ich docierania do widowni,
- 3) niewystarczający i niestabilny poziom konkurencyjności sektora kultury i sektora kreatywnego,
- 4) brak możliwości szkolenia i mobilności dla artystów i pracowników sektora kreatywnego,
- 5) brak umiędzynarodowienia kultury europejskiej,
- 6) trudności w dotarciu do widowni i w zapewnieniu włączenia społecznego,
- 7) ograniczony stopień adaptacji i przygotowania na transformację cyfrową,
- 8) brak budowania możliwości dla specjalistów i profesjonalizacji osób,
- 9) szczególne wyzwania dla sektora audiowizualnego w kontekście coraz większej integracji jednolitego rynku cyfrowego,
- 10) określone wyzwania sektorowe, zwłaszcza dla sektora muzycznego, sektora wydawnictw książkowych oraz sektora architektury i dziedzictwa.

Ocena skutków

Przygotowana została ocena skutków w ramach wsparcia dla programów „Kreatywna Europa”, „Prawa i wartości” oraz „Sprawiedliwość”. Komisja zdecydowała wprawdzie, że bardziej wskazane jest realizowanie tych prac w ramach dwóch odrębnych programów, jednak ustalenia z łączonej oceny skutków zachowują ważność i dotyczą zarówno podprogramu Kultura, jak i MEDIA.

Taka ocena skutków została pozytywnie zaopiniowana przez Radę ds. Kontroli Regulacyjnej dnia 20 kwietnia 2018 r. Jednocześnie Rada podkreśliła, że związki między ustaleniami z oceny, wkładem ze

¹⁰ <https://ec.europa.eu/digital-single-market/en/european-film-forum>

strony interesariuszy, różnymi celami oraz przesłankami dla struktury programu powinny zostać lepiej wyjaśnione. Wskazano również na potrzebę dodatkowego zagwarantowania, że ramy monitorowania i oceny umożliwią rzetelną i obiektywną ocenę poziomu powodzenia programu.

Ta inicjatywa uwzględnia uwagi Rady. Bazuje na strukturze istniejącego programu „Kreatywna Europa” i lepiej odzwierciedla informacje zwrotne od interesariuszy. Przykładowo, w odpowiedzi na potrzebę zwiększenia skalowalności nowy komponent MEDIA zapewni możliwość opracowania skoordynowanych działań, łączących różne części audiowizualnego łańcucha wartości.

Ponadto system monitorowania i oceny dla całego programu zostanie wzmocniony o odpowiednie wskaźniki wpływu i produktu.

Uproszczenie

W celu uproszczenia przyszłego programu w porównaniu do aktualnego programu „Kreatywna Europa”:

- W programie wprowadzona zostanie większa elastyczność w celu dostosowania programów roboczych do nieprzewidzianych okoliczności bądź nowych zmian technologicznych lub społecznych, a także nagradzania wyników.
- Dążyć się będzie do większej skuteczności i wydajności poprzez zwiększenie stosowania umów ramowych o partnerstwie i dotacji w systemie kaskadowym dla zapewnienia stabilności finansowej i ułatwienia dostępu do mniejszych podmiotów. Przeprowadzona już z powodzeniem wymiana wniosków w trakcie realizacji projektów oraz rozpowszechnienie wyników z tych wniosków będą dalej wzmacniane;
- Podprogram MEDIA wprowadzi środki zachęty w celu nagradzania rezultatów, zwłaszcza w związku z możliwością dotarcia do szerszego grona odbiorców (np. projekty audiowizualne osiągające dobre wyniki sprzedaży);
- Przyszłe działania sektorowe w dziedzinie muzyki, a także w obszarze tłumaczeń, będą zawierać kryteria przyznawania nagród za sukces rynkowy i starania w kierunku dotarcia do odbiorców;
- Opracowane zostaną skuteczne uzgodnienia przejściowe w celu ułatwienia powiązania z nowym programem państw trzecich, które były wcześniej powiązane z programem „Kreatywna Europa 2014-2020”;
- Zapewniona zostanie większa przejrzystość w zakresie wytycznych, a procesy i procedury będą związane z systematycznym stosowaniem formularzy elektronicznych i raportów elektronicznych oraz niższymi wymogami dotyczącymi sprawozdawczości. Wprowadzony zostanie spójny zbiór zasad (jednolity zbiór przepisów), pozostawiając jednocześnie przestrzeń na zróżnicowane podejście w razie potrzeby.

Istotne środki upraszczające, takie jak płatności ryczałtowe, koszty jednostkowe i stawki zryczałtowane, zostały już z powodzeniem wprowadzone w innych programach i mogłyby być wprowadzone w nowym programie „Kreatywna Europa”. Swoistość sektora kultury i indywidualny charakter wspieranych działań stanowią wyzwanie dla obliczenia i zastosowania płatności ryczałtowej oraz stawek zryczałtowanych (poza obszarem tłumaczeń literackich), ale w przypadkach, w których możliwe jest uproszczenie podstawy obliczeń, byłoby to pożądanym zmniejszeniem obciążenia administracyjnego dla beneficjentów. Płatności ryczałtowe będą nadal stosowane w ramach podprogramu MEDIA dla uproszczenia zarządzania finansowego w razie potrzeby. Metodyka obliczania płatności ryczałtowych będzie przewidywać regularne monitorowanie w celu zapewnienia dopasowania do rzeczywistych kosztów.

Złożoność zasad finansowania obecnych programów, jak również ich różnorodność stanowi przeszkodę dla wnioskodawców. Korzystanie z punktu kompleksowej obsługi, który zapewnia użytkownikom zewnętrznym uczestnictwo w cyklu życia dotacji (tj. z portalu uczestnika), obejmującego ogólny system zarządzania dotacjami, ma do odegrania ważną rolę w upraszczaniu dostępu do programu. Skuteczność wsparcia podprogramu MEDIA zostanie zwiększona poprzez usprawnienie działań i odpowiadających im transakcji finansowych; natomiast podprogram KULTURA będzie nadal koncentrować się na skutecznych działaniach i rozwiązywać nowo pojawiające się niedoskonałości rynku poprzez ukierunkowane działania sektorowe. Generalnie interesariusze z sektora kultury i sektora kreatywnego będą mogli korzystać z punktu kompleksowej obsługi.

Prawa podstawowe

Niniejszy wniosek jest w pełni spójny z Kartą praw podstawowych UE. W szczególności niniejszy wniosek uwzględnia w pełni art. 11 (wolność wypowiedzi), 13 (wolność sztuki i nauki), 15 (wolność wyboru zawodu i prawo do podejmowania pracy), 21 (niedyskryminacja), 22 (różnorodność kulturowa), 23 (równość kobiet i mężczyzn), 31 (należyte i sprawiedliwe warunki pracy) Karty.

4. WPŁYW NA BUDŻET

Pula środków finansowych przeznaczona na realizację programu „Kreatywna Europa” w okresie od dnia 1 stycznia 2021 r. do dnia 31 grudnia 2027 r. wyniesie 1 850 000 000 EUR (w cenach bieżących).

Dalsze szczegółowe informacje dotyczące wpływu na budżet oraz zasobów ludzkich i administracyjnych są określone w ocenie skutków finansowych regulacji dołączonej do niniejszego wniosku.

5. ELEMENTY FAKULTATYWNE

Plany wdrożenia i monitorowanie, ocena i sprawozdania

Istniejące programy finansowania, z wyjątkiem działań w obszarze mediów informacyjnych, są głównie realizowane w drodze zarządzania bezpośredniego poprzez Agencję Wykonawczą ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego (EACEA), ponieważ jest to opłacalne, co zostało potwierdzone w ocenie śródkresowej. Według dostępnych ocen nie ma potrzeby zmiany trybu zarządzania.

- Wdrażanie podprogramu MEDIA zostanie uproszczone i usprawnione, na przykład poprzez pogrupowanie beneficjentów oraz zmniejszenie liczby stosownych umów o udzielenie dotacji i transakcji płatniczych. W oparciu o bieżące usprawnianie systemów dystrybucji, które stanowią 30 % budżetu podprogramu MEDIA, celem będzie zredukowanie ogólnych transakcji podprogramu MEDIA o 30 %, a tym samym obniżenie administracyjnych kosztów pośrednich.
- Instrumenty finansowe zapewniające poręczenie i w razie potrzeby wsparcie kapitałowe dla MŚP w sektorze kultury i sektorze kreatywnym będą wdrażane poprzez fundusz inwestycyjny UE w trybie zarządzania pośredniego na podstawie umów o delegowaniu zadań z partnerami wykonawczymi zgodnie z rozporządzeniem finansowym.

Oceny będą prowadzone zgodnie z ust. 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego z 13 kwietnia 2016 r.¹¹, w którym trzy instytucje potwierdziły, że oceny istniejącego ustawodawstwa i polityki powinny stanowić podstawę dla oszacowania wpływu opcji dalszego działania. Oceny te będą dotyczyły efektów programu w oparciu o wskaźniki/cele programu i szczegółową analizę zakresu, w którym program może zostać uznany za istotny, skuteczny, wydajny, wnosi wystarczającą wartość dodaną dla UE i jest spójny z innymi politykami UE. Oceny będą obejmowały wnioski z dotychczasowych doświadczeń dotyczące wykrywania braków/problemów lub możliwości dalszego usprawnienia działań lub ich rezultatów, a także możliwości maksymalizacji ich wykorzystania/wpływu. Praca nad monitorowaniem i oceną będzie bazować na zmienionych ramach monitorowania wyników, opracowanych dla programu „Kreatywna Europa” 2014-2020. Będzie łączące dane dotyczące projektów i beneficjentów (zebrane za pośrednictwem formularzy i raportów elektronicznych) z dodatkowymi informacjami kontekstowymi z Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego lub badań kierunkowych. Wskaźniki będą odzwierciedlać realistycznie dostępne informacje dla każdego z komponentów. Monitorowanie programu będzie się odbywało zarówno w sposób ciągły (w celu terminowego reagowania na wszelkie nieprzewidziane zdarzenia lub wyjątkowe potrzeby), jak i regularnie, według określonego planu (sprawozdanie na temat głównych zdarzeń, takich jak zaproszenia do składania wniosków, przeglądy projektów, koordynacja lub imprezy popularyzacyjne). Monitorowanie zostanie następnie włączone do:

- rocznego sprawozdania z monitorowania, zawierającego przegląd postępów osiągniętych w zakresie realizacji celów programu;
- oceny śródkresowej (przeprowadzonej nie później niż cztery lata po rozpoczęciu wdrażania programu);
- oceny końcowej przeprowadzonej nie później niż dwa lata po zakończeniu okresu programowania.

Te retrospektywne oceny będą przeprowadzane zgodnie z najaktualniejszą obowiązującą wersją wytycznych dotyczących lepszego stanowienia prawa (również w oparciu o zawarty w niej zestaw wytycznych i najlepsze praktyki), będą obejmowały ocenę wyników programu z wykorzystaniem wskaźników / poziomów docelowych i szczegółowej analizy stopnia, w jakim program może zostać uznany za odpowiedni, skuteczny, wydajny, zapewnia wystarczającą unijną wartość dodaną i jest spójny z innymi obszarami polityki UE. Oceny będą obejmowały zalecenia dotyczące wszelkich wykrytych braków/problemów lub możliwości dalszego usprawnienia działań lub ich rezultatów, a także możliwości maksymalizacji ich wykorzystania/wpływu.

Składanie sprawozdań Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i wszystkim innym właściwym instytucjom UE będzie odbywało się regularnie, w oparciu o główne sprawozdania z monitorowania i oceny oraz publicznie dostępne zestawienie dotyczące kluczowych wskaźników programu.

Z zastrzeżeniem wyniku analizy kosztów i korzyści, która zostanie przeprowadzona centralnie dla następnego okresu programowania, znaczna część programu będzie prawdopodobnie realizowana przez Agencję Wykonawczą ds. Edukacji, Kultury i Sektora Audiowizualnego pod nadzorem dyrekcji generalnych odpowiedzialnych za program.

Szczegółowe objaśnienia poszczególnych przepisów wniosku

Wniosek wykorzysta i będzie kontynuować istniejącą strukturę programu „Kreatywna Europa” z komponentem Kultura, MEDIA i wzmocnionym komponentem międzysektorowym, co umożliwi innowacyjne działania w przypadku, gdy przekrojowa działalność wnosi wartość dodaną. Architektura

¹¹ porozumienia międzyinstytucjonalnego pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą Unii Europejskiej i Komisją Europejską z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa (Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1);

i cele programu „Kreatywna Europa” zostały potwierdzone w ocenie śródkresowej¹² i innych istotnych informacjach zwrotnych. Potrzebne są jednak pewne adaptacje w celu odzwierciedlenia zmian gospodarczych, technologicznych, społecznych i politycznych, jak wyjaśniono powyżej.

Na przykład nowy program zawiera bardziej ukierunkowane podejście do istniejących już działań, ale także nowo opracowanych elementów.

Komponent KULTURA będzie nadal zapewniać wsparcie dla transnarodowego partnerstwa, sieci i platform oraz będzie rozwijać inicjatywy sektorowe; będzie wspomagać podmioty z sektora kultury i sektora kreatywnego w ich staraniach na rzecz dotarcia do widowni w Europie i poza Europą oraz będzie rozwijać elementy, które na pierwszym miejscu stawiają określone społeczne korzyści kultury dla jednostek i społeczeństwa. Będzie wzmacniać obecne działania specjalne, takie jak Europejska Stolica Kultury i znak dziedzictwa europejskiego.

Celem komponentu MEDIA będzie stymulowanie współpracy, a także innowacji w tworzeniu i produkcji europejskich dzieł audiowizualnych, w tym poprzez wspomaganie europejskich talentów. Będzie dążyć do zwiększenia dystrybucji w kinach i w internecie oraz zapewnienia szerszego dostępu międzynarodowego do europejskich dzieł audiowizualnych, w tym poprzez innowacyjne modele biznesowe. Będzie promować europejskie dzieła audiowizualne i wspierać rozwój widowni na terenie Europy i poza jej granicami. Te priorytety będą realizowane poprzez wsparcie dla tworzenia, promowania, udostępnienia i rozpowszechniania europejskich dzieł z potencjałem dotarcia do szerokiego grona odbiorców na terenie Europy i poza jej granicami, a tym samym zapewniając wsparcie dla wdrażania dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych. Ponadto komponent MEDIA zapewni bardziej elastyczne podejście, umożliwiając szerszą współpracę w różnych częściach łańcucha wartości. Będzie również promować tworzenie ustrukturyzowanych partnerstw i sieci w celu zwiększenia ogólnej konkurencyjności europejskiego sektora audiowizualnego oraz obniżenia kosztów administracyjnych związanych z obsługą programu.

Komponent MIĘDZYSEKTOROWY będzie promować działania przekrojowe, obejmujące sektor audiowizualny oraz inne sektory kultury i sektory kreatywne. Będzie promować wiedzę o programie i wspomagać możliwość przenoszenia rezultatów. Będzie także wspierać innowacyjne podejście do kreowania treści, udostępniania, dystrybucji i promocji treści w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. Będzie promować przekrojowe działania obejmujące różne sektory w celu dostosowania się do strukturalnych zmian, które czekają sektor mediów, w szczególności dotyczących wolności i pluralistycznego charakteru środowiska mediów, wysokiej jakości dziennikarstwa i umiejętności korzystania z mediów. I wreszcie, będzie organizować i wspierać biura programu w celu dostarczania informacji na temat programu i promowania go w danym kraju, a także pobudzania transgranicznej współpracy w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.

¹² COM(2018)248 final.

Wniosek

ROZPORZĄDZENIE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

ustanawiające program „Kreatywna Europa” (2021–2027) oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1295/2013

(Tekst mający znaczenie dla EOG)

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, w szczególności art. 167 ust. 5 i art. 173 ust. 3,

uwzględniając wniosek Komisji Europejskiej,

po przekazaniu projektu aktu ustawodawczego parlamentom narodowym,

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego¹³,

uwzględniając opinię Komitetu Regionów¹⁴,

stanowiąc zgodnie ze zwykłą procedurą ustawodawczą,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) Kultura, dziedzictwo kulturowe i różnorodność kulturowa mają wielką wartość dla europejskiego społeczeństwa z perspektywy kulturowej, środowiskowej, społecznej i gospodarczej, w związku z czym powinny być promowane i wspierane. W deklaracji rzymskiej z dnia 25 marca 2017 r., a także na posiedzeniu Rady Europejskiej w grudniu 2017 r. stwierdzono, że edukacja i kultura są kluczem do budowania integracyjnych i spójnych społeczeństw dla wszystkich i do utrzymania konkurencyjności Europy.
- (2) Zgodnie z art. 2 Traktatu o Unii Europejskiej (TUE) Unia opiera się na wartościach poszanowania godności osoby ludzkiej, wolności, demokracji, równości, państwa prawnego, jak również poszanowania praw człowieka, w tym praw osób należących do mniejszości. Wartości te są wspólne państwom członkowskim w społeczeństwie opartym na pluralizmie, niedyskryminacji, tolerancji, sprawiedliwości, solidarności oraz na równości kobiet i mężczyzn. Wartości te zostały ponadto potwierdzone i wyrażone w prawach, wolnościach i zasadach zapisanych w Karcie praw podstawowych Unii Europejskiej, która na mocy art. 6 TUE ma taką samą moc prawną jak Traktaty.
- (3) W art. 3 TUE doprecyzowano następnie, że celem Unii jest wspieranie pokoju, jej wartości i dobrobytu jej narodów oraz że, między innymi, Unia szanuje swoją bogatą różnorodność kulturową i językową oraz czuwa nad ochroną i rozwojem dziedzictwa kulturowego Europy.
- (4) W komunikacie Komisji pt. „Nowy europejski program na rzecz kultury”¹⁵ Komisja określiła cele Unii dla sektora kultury i sektora kreatywnego. Celem programu jest wykorzystanie

¹³ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

¹⁴ Dz.U. C [...] z [...], s. [...].

¹⁵ COM(2018)267 final.

potencjału kultury i różnorodności kulturowej na rzecz spójności społecznej i dobrobytu społecznego, wspieranie transgranicznego wymiaru sektora kultury i sektora kreatywnego, wspieranie ich zdolności do rozwoju, wspieranie kreatywności opartej na kulturze w dziedzinie edukacji i innowacji a także tworzenie miejsc pracy, stymulowanie wzrostu gospodarczego oraz wzmacnianie międzynarodowych stosunków kulturalnych. Program „Kreatywna Europa”, wraz z innymi programami Unii, powinien wspierać wdrażanie Nowego europejskiego programu na rzecz kultury. Jest to również zgodne z konwencją UNESCO z 2005 r. w sprawie ochrony i promowania różnorodności form wyrazu kulturowego, która weszła w życie w dniu 18 marca 2007 r. i której Unia jest stroną.

- (5) Promowanie europejskiej różnorodności kulturowej zależy od istnienia prężnego i odpornego sektora kultury i sektora kreatywnego, które będą w stanie tworzyć, produkować i rozpowszechniać swoje dzieła dla szerokiego i zróżnicowanego kręgu odbiorców europejskich. Zwiększa to potencjał ich działalności i przyczynia się do zrównoważonego wzrostu i tworzenia miejsc pracy. Ponadto promowanie kreatywności przyczynia się do zwiększenia konkurencyjności i innowacji w łańcuchach wartości w przemyśle. Pomimo niedawnych postępów europejski rynek kulturalny i kreatywny są nadal rozdrobnione zgodnie z przebiegiem krajowych granic państwowych i językowych, co nie pozwala sektorowi kultury i sektorowi kreatywnemu na pełne czerpanie korzyści z jednolitego rynku europejskiego, a w szczególności z jednolitego rynku cyfrowego.
- (6) Program powinien uwzględniać dwoisty charakter sektora kultury i sektora kreatywnego, uznając, z jednej strony, wewnętrzną i artystyczną wartość kultury, a z drugiej strony wartość ekonomiczną tych sektorów, w tym ich szerszy wkład we wzrost i konkurencyjność, kreatywność i innowacyjność. Wymaga to silnego europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego, w szczególności dynamicznego europejskiego przemysłu audiowizualnego, z uwzględnieniem możliwości dotarcia do szerokiego kręgu odbiorców oraz jego znaczenia gospodarczego, w tym dla innych sektorów kreatywnych oraz turystyki kulturalnej. Jednak konkurencja na światowych rynkach audiowizualnych w dalszym ciągu wzrasta ze względu na coraz intensywniejszy cyfrowy przełom (m.in. zmiany w produkcji i konsumpcji mediów oraz rosnącą pozycję globalnych platform w dystrybucji treści). W związku z tym istnieje potrzeba zwiększenia wsparcia dla przemysłu europejskiego.
- (7) Skuteczność programu wymaga uwzględnienia specyfiki poszczególnych sektorów, szczególnego charakteru ich różnych grup docelowych i konkretnych potrzeb, zwłaszcza poprzez indywidualne podejścia w ramach komponentu poświęconego sektorowi audiowizualnemu, komponentu poświęconego pozostałym sektorom kultury i sektorom kreatywnym oraz komponentu międzysektorowego.
- (8) Celem komponentu międzysektorowego jest wykorzystanie potencjału współpracy między różnymi sektorami kultury i sektorami kreatywnymi. Wspólne podejście przekrojowe może przynieść korzyści związane z transferem wiedzy i usprawnieniami administracyjnymi.
- (9) Wspieranie unijnych polityk jednolitego rynku cyfrowego wymaga interwencji Unii w sektorze audiowizualnym. Dotyczy to w szczególności modernizacji ram prawa autorskiego oraz proponowanego rozporządzenia w sprawie transmisji online prowadzonych przez organizacje radiowe i telewizyjne¹⁶, a także wniosku w sprawie zmiany dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2010/13/UE¹⁷. Mają one na celu zwiększenie zdolności podmiotów europejskiego sektora audiowizualnego w zakresie finansowania, tworzenia i rozpowszechniania utworów, które mogą być wystarczająco widoczne w różnych mediach

¹⁶

COM(2016) 594 final

¹⁷

COM (2016)0287 final

(m.in. telewizja, kino lub wideo na żądanie) i które są atrakcyjne dla publiczności na coraz bardziej otwartym i konkurencyjnym rynku w Europie i na świecie. Należy zwiększyć skalę wsparcia w celu uwzględnienia ostatnich zmian na rynku, a w szczególności wzmocnienia pozycji globalnych platform dystrybucji w porównaniu z nadawcami krajowymi, którzy tradycyjnie inwestują w produkcję utworów europejskich.

- (10) Specjalne działania w ramach programu „Kreatywna Europa”, takie jak znak dziedzictwa europejskiego, Europejskie Dni Dziedzictwa, europejskie nagrody w dziedzinie muzyki współczesnej, rockowej i pop, literatury, dziedzictwa kulturowego i architektury, a także Europejskie Stolice Kultury, bezpośrednio dotarły do milionów obywateli Unii i dowiodły, że europejska polityka kulturalna przynosi korzyści gospodarcze i społeczne, a zatem działania te powinny być kontynuowane i, w miarę możliwości, rozszerzane
- (11) Kultura ma kluczowe znaczenie dla wzmacniania integracyjnych i spójnych społeczności. W kontekście presji migracyjnej kultura odgrywa ważną rolę w integracji migrantów, aby mogli poczuć się częścią społeczeństw przyjmujących i aby ułatwić rozwijanie dobrych stosunków między migrantami i społecznościami przyjmującymi.
- (12) Wolność artystyczna jest fundamentem prężnego sektora kultury i sektora kreatywnego, w tym sektora mediów informacyjnych. Program powinien propagować przenikanie działań oraz współpracę między sektorem audiowizualnym a sektorem wydawniczym w celu promowania pluralistycznego środowiska medialnego.
- (13) Zgodnie z art. 8 i 10 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej (TFUE), wszystkie działania w ramach programu powinny wspierać uwzględnianie aspektu płci i celów związanych z niedyskryminacją, a w stosownych przypadkach określać odpowiednie kryteria dotyczące równowagi płci.
- (14) Zgodnie ze wspólnym komunikatem „W stronę strategii UE w dziedzinie międzynarodowych stosunków kulturalnych”, popartym rezolucją Parlamentu Europejskiego z dnia 5 lipca 2017 r.¹⁸, europejskie instrumenty finansowania, a w szczególności niniejszy program, powinny uznać znaczenie kultury w stosunkach międzynarodowych oraz jej rolę w promowaniu wartości europejskich za pomocą specjalnych i ukierunkowanych działań mających na celu wywarcie przez UE wyraźnego wpływu na scenie międzynarodowej.
- (15) Zgodnie z komunikatem Komisji „Ku zintegrowanemu podejściu do dziedzictwa kulturowego w Europie” z dnia 22 lipca 2014 r.¹⁹, odpowiednie polityki i instrumenty powinny zapewnić długotrwałą i stabilną wartość europejskiego dziedzictwa kulturowego oraz stworzyć bardziej zintegrowane podejście do jego ochrony, uwydatnienia jego wartości i wspierania działań z nim związanych.
- (16) Zgodnie z komunikatem Komisji „Inwestowanie w inteligentny, innowacyjny i zrównoważony przemysł – odnowiona strategia dotycząca polityki przemysłowej UE” z dnia 13 września 2017 r.²⁰ przyszłe działania powinny przyczynić się do zintegrowania technologii związanych z kreatywnością i wzornictwem oraz zaawansowanych technologii w celu tworzenia nowych przemysłowych łańcuchów wartości oraz ożywienia konkurencyjności tradycyjnych sektorów przemysłu.
- (17) Program powinien być otwarty, z zastrzeżeniem spełnienia określonych warunków, na uczestnictwo członków Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, państw przystępujących i kandydujących do Unii oraz potencjalnych kandydatów korzystających ze

¹⁸ [JOIN/2016/029](#)

¹⁹ [COM/2014/0477 final](#)

²⁰ [COM/2017/479 final](#)

strategii przedakcesyjnej, a także na uczestnictwo państw objętych europejską polityką sąsiedztwa i partnerów strategicznych UE.

- (18) Państwa trzecie będące członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG) mogą uczestniczyć w programach Unii w ramach współpracy ustanowionej na mocy Porozumienia EOG, które przewiduje wprowadzenie w życie programów w drodze decyzji wydanej na mocy tego porozumienia. Państwa trzecie mogą uczestniczyć w programie również na podstawie innych instrumentów prawnych. Do niniejszego rozporządzenia należy wprowadzić odpowiedni przepis szczegółowy przyznający niezbędne uprawnienia i prawa dostępu właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu pozwalające im na całościowe wykonywanie ich odpowiednich kompetencji.
- (19) Program powinien wspierać współpracę między Unią a organizacjami międzynarodowymi, takimi jak Organizacja Narodów Zjednoczonych do spraw Oświaty, Nauki i Kultury (UNESCO), Rada Europy, w tym Eurimages, Europejskie Obserwatorium Audiowizualne („Obserwatorium”), Organizacja Współpracy Gospodarczej i Rozwoju oraz Światowa Organizacja Własności Intelektualnej. Program ten powinien również wspierać zobowiązania Unii dotyczące celów zrównoważonego rozwoju, w szczególności jego wymiaru kulturowego²¹. W odniesieniu do sektora audiowizualnego program powinien zapewniać wkład Unii w prace Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego.
- (20) Odzwierciedlając znaczenie przeciwdziałania zmianie klimatu zgodnie ze zobowiązaniami Unii na rzecz realizacji porozumienia paryskiego i celów zrównoważonego rozwoju Organizacji Narodów Zjednoczonych, niniejszy program przyczyni się do uwzględnienia działań w dziedzinie klimatu i do osiągnięcia celu ogólnego, w ramach którego wydatki na realizację celów klimatycznych w budżecie Unii mają sięgnąć 25 %. Stosowne działania zostaną określone podczas opracowania i wdrażania programu i ponownie ocenione w kontekście odpowiednich ocen i procesów przeglądu.
- (21) Do niniejszego rozporządzenia zastosowanie mają horyzontalne przepisy finansowe przyjęte przez Parlament Europejski i Radę na podstawie art. 322 TFUE. Przepisy te, ustanowione rozporządzeniem finansowym, określają w szczególności procedurę ustanawiania i wykonania budżetu w drodze dotacji, zamówień, nagród i wykonania pośredniego oraz przewidują kontrole wykonywania obowiązków przez podmioty upoważnione do działań finansowych. Przepisy przyjęte na podstawie art. 322 TFUE dotyczą również ochrony budżetu Unii w przypadku uogólnionych braków w zakresie praworządności w państwach członkowskich, jako że poszanowanie praworządności jest niezbędnym warunkiem wstępnym należytego zarządzania finansami i skutecznego unijnego finansowania.
- (22) Europejska Akademia Filmowa, od momentu jej utworzenia, wypracowała wyjątkową wiedzę ekspercką i znajduje się w uprzywilejowanej pozycji, by stworzyć ogólnoeuropejską społeczność filmowców i specjalistów z branży filmowej, promować i rozpowszechniać europejskie filmy poza granicami krajów produkcji oraz rozwijać prawdziwie europejską publiczność. Akademia powinna zatem kwalifikować się do bezpośredniego wsparcia Unii.
- (23) Młodzieżowa Orkiestra Unii Europejskiej, od momentu jej utworzenia, wypracowała wyjątkową wiedzę ekspercką w zakresie promowania dialogu międzykulturowego, wzajemnego poszanowania i zrozumienia poprzez kulturę. Szczególny charakter Młodzieżowej Orkiestry Unii Europejskiej polega na tym, że jest to orkiestra europejska, która przekracza granice kultur i składa się z młodych muzyków wybranych na podstawie surowych kryteriów

²¹

Agenda na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 przyjęta przez ONZ we wrześniu 2015 r., A/RES/70/1

artystycznych w wyniku organizowanych co roku rygorystycznych przesłuchań we wszystkich państwach członkowskich. Orkiestra powinna zatem kwalifikować się do bezpośredniego wsparcia Unii.

- (24) Organizacje z sektora kultury i sektora kreatywnego o szerokim europejskim zasięgu geograficznym, których działania wiążą się z dostarczaniem usług kulturalnych bezpośrednio obywatelom Unii i które w związku z tym mogą mieć bezpośredni wpływ na tożsamość europejską, powinny kwalifikować się do wsparcia Unii.
- (25) W celu zapewnienia skutecznego przydziału środków z budżetu ogólnego Unii konieczne jest zapewnienie europejskiej wartości dodanej wszystkich działań prowadzonych w ramach programu, ich komplementarności z działaniami państw członkowskich, przy jednoczesnym dążeniu do spójności, i synergii z programami finansowania wspierającymi obszary polityki ściśle powiązane ze sobą, jak również z przekrojowymi politykami, takimi jak unijna polityka konkurencji, oraz komplementarności wobec nich.
- (26) Wsparcie finansowe należy wykorzystywać w celu skorygowania niedoskonałości rynku lub nieoptymalnych sytuacji w zakresie inwestycji w proporcjonalny sposób, a działania nie powinny powielać ani wypierać finansowania prywatnego ani zakłócać konkurencji na rynku wewnętrznym. Działania powinny charakteryzować się wyraźną europejską wartością dodaną.
- (27) Jednym z największych wyzwań w sektorze kultury i sektorze kreatywnym jest ich dostęp do finansowania umożliwiającego im wzrost, utrzymanie lub zwiększenie konkurencyjności lub umiędzynarodowienie działalności. Cele polityki niniejszego programu powinny być również realizowane za pomocą instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych w ramach segmentu(-ów) polityki funduszu „InvestEU”
- (28) Biorąc pod uwagę wiedzę techniczną niezbędną do oceny wniosków dotyczących konkretnych działań w ramach programu, należy przewidzieć, by w stosownych przypadkach komisje oceniające mogły składać się z ekspertów zewnętrznych.
- (29) Program powinien zawierać realistyczny i wykonalny system wskaźników efektywności, który będzie towarzyszył jego działaniom oraz monitorował jego efektywność. Monitorowanie to, a także działania informacyjne i komunikacyjne związane z programem i jego działaniami, powinny opierać się na trzech komponentach programu.
- (30) Niniejsze rozporządzenie określa pulę środków finansowych na program „Kreatywna Europa”, które stanowią główną kwotę odniesienia w rozumieniu pkt 17 Porozumienia międzyinstytucjonalnego z dnia 2 grudnia 2013 r. pomiędzy Parlamentem Europejskim, Radą i Komisją w sprawie dyscypliny budżetowej, współpracy w kwestiach budżetowych i należytego zarządzania finansami²² dla Parlamentu Europejskiego i Rady podczas corocznej procedury budżetowej.
- (31) Do tego programu zastosowanie ma rozporządzenie (UE, Euratom) nr [...] („rozporządzenie finansowe”). Określa ono zasady wykonania budżetu Unii, w tym zasady dotyczące dotacji (włączając dotacje dla osób trzecich), nagród, zamówień publicznych, instrumentów finansowych i gwarancji budżetowych.
- (32) Rodzaje finansowania i metody wdrażania na podstawie tego rozporządzenia powinny być wybierane w zależności od ich możliwości osiągnięcia szczegółowych celów działań i zapewnienia rezultatów, biorąc pod uwagę w szczególności koszty kontroli, obciążenie administracyjne oraz przewidywane ryzyko nieprzestrzegania przepisów. Pod uwagę należy wziąć korzystanie z płatności ryczałtowych, stawek ryczałtowych i kosztów jednostkowych,

²² Dz.U. C 373 z 20.12.2013, s. 1.

a także formę finansowania niepowiązanego z kosztami, o którym mowa w art. 125 ust. 1 rozporządzenia finansowego.

- (33) Zgodnie z rozporządzeniem finansowym, rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013²³, rozporządzeniem Rady (WE, Euratom) nr 2988/95²⁴, rozporządzeniem Rady (Euratom, WE) nr 2185/96²⁵ i rozporządzeniem Rady (UE) 2017/1939²⁶ interesy finansowe Unii należy chronić za pomocą proporcjonalnych środków, w tym środków zapobiegania nieprawidłowościom i nadużyciom finansowym, ich wykrywania, korygowania i dochodzenia, a także odzyskiwania środków straconych, nienależnie wypłaconych lub nieodpowiednio wykorzystanych oraz, w stosownych przypadkach, nakładania sankcji administracyjnych. W szczególności, zgodnie z rozporządzeniem (UE, Euratom) nr 883/2013 i rozporządzeniem (Euratom, WE) nr 2185/96 Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) może prowadzić dochodzenia administracyjne, w tym kontrole na miejscu i inspekcje, w celu ustalenia, czy miały miejsce nadużycie finansowe, korupcja lub jakiegokolwiek inne nielegalne działanie, naruszające interesy finansowe Unii. Zgodnie z rozporządzeniem (UE) 2017/1939 Prokuratura Europejska (EPPO) może prowadzić dochodzenia i ścigać nadużycia finansowe i inne nielegalne działania naruszające interesy finansowe Unii, jak przewidziano w dyrektywie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371²⁷. Zgodnie z rozporządzeniem finansowym każda osoba lub podmiot, które otrzymują środki finansowe Unii, w pełni współpracują w celu ochrony interesów finansowych Unii, przyznają konieczne prawa i dostęp Komisji, OLAF-owi, EPPO i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu (ETO) oraz zapewniają, aby wszelkie osoby trzecie uczestniczące w wykonaniu środków finansowych Unii przyznały tym organom równoważne prawa.
- (34) Zgodnie z art. 94 decyzji Rady 2013/755/UE²⁸ osoby i podmioty z siedzibą w krajach i terytoriach zamorskich kwalifikują się do finansowania z zastrzeżeniem zasad i celów programu oraz ewentualnych uzgodnień mających zastosowanie do państwa członkowskiego, z którym dany kraj lub terytorium zamorskie są powiązane.
- (35) W celu zmiany innych niż istotne elementów niniejszego rozporządzenia należy przekazać Komisji uprawnienia w odniesieniu do przyjmowania aktów zgodnie z art. 290 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej w odniesieniu do wskaźników określonych w art. 15 i w załączniku II. W czasie prac przygotowawczych Komisja powinna prowadzić stosowne konsultacje, w tym na poziomie ekspertów. Konsultacje te powinny być prowadzone zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. W szczególności, aby zapewnić udział na równych zasadach Parlamentu Europejskiego i Rady w przygotowaniu aktów delegowanych,

²³ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 z dnia 11 września 2013 r. dotyczące dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF) oraz uchylające rozporządzenie (WE) nr 1073/1999 Parlamentu Europejskiego i Rady i rozporządzenie Rady (Euratom) nr 1074/1999 (Dz.U. L 248 z 18.9.2013, s. 1).

²⁴ Rozporządzenie Rady (WE, Euratom) nr 2988/95 z dnia 18 grudnia 1995 r. w sprawie ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich (Dz.U. L 312 z 23.12.1995, s. 1).

²⁵ Rozporządzenie Rady (Euratom, WE) nr 2185/96 z dnia 11 listopada 1996 r. w sprawie kontroli na miejscu oraz inspekcji przeprowadzanych przez Komisję w celu ochrony interesów finansowych Wspólnot Europejskich przed nadużyciami finansowymi i innymi nieprawidłowościami (Dz.U. L 292 z 15.11.1996, s. 2).

²⁶ Rozporządzenie Rady (UE) 2017/1939 z dnia 12 października 2017 r. wdrażające wzmocnioną współpracę w zakresie ustanowienia Prokuratury Europejskiej (Dz.U. L 283 z 31.10.2017, s. 1).

²⁷ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1371 z dnia 5 lipca 2017 r. w sprawie zwalczania za pośrednictwem prawa karnego nadużyć na szkodę interesów finansowych Unii (Dz.U. L 198 z 28.7.2017, s. 29).

²⁸ Decyzja Rady 2013/755/UE z dnia 25 listopada 2013 r. w sprawie stowarzyszenia krajów i terytoriów zamorskich z Unią Europejską („decyzja o stowarzyszeniu zamorskim”) (Dz.U. L 344 z 19.12.2013, s. 1).

instytucje te powinny otrzymywać wszelkie dokumenty w tym samym czasie co eksperci państw członkowskich, a eksperci tych instytucji powinni systematycznie brać udział w posiedzeniach grup eksperckich Komisji zajmujących się przygotowaniem aktów delegowanych.

- (36) W celu zapewnienia sprawnej realizacji programu koszty poniesione przez beneficjenta przed złożeniem wniosku o dotację, w szczególności koszty związane z prawami własności intelektualnej, można uznać za kwalifikowalne, pod warunkiem że są bezpośrednio związane z realizacją działań objętych wsparciem.
- (37) Zgodnie z pkt 22 i 23 porozumienia międzyinstytucjonalnego na rzecz lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r. zachodzi potrzeba oceny niniejszego programu w oparciu o informacje zgromadzone w kontekście konkretnych wymogów dotyczących monitorowania, przy czym należy unikać nadmiernej regulacji i obciążeń administracyjnych, zwłaszcza względem państw członkowskich. Wymogi te mogą, w stosownych przypadkach, obejmować mierzalne wskaźniki jako podstawę oceny oddziaływania programu w terenie.
- (38) W celu zapewnienia jednolitych warunków wykonywania niniejszego rozporządzenia należy powierzyć Komisji uprawnienia wykonawcze dotyczące przyjęcia programu prac. Uprawnienia te są wykonywane zgodnie z rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011²⁹. Należy zapewnić prawidłowe zamknięcie poprzedniego programu, w szczególności w odniesieniu do kontynuowania wieloletnich ustaleń w zakresie zarządzania nim, takich jak finansowanie pomocy technicznej i administracyjnej. Od dnia [1 stycznia 2021 r.] pomoc techniczna i administracyjna powinna zapewnić, w stosownych przypadkach, zarządzanie akcjami, które nie zostały jeszcze zakończone w ramach poprzedniego programu do [31 grudnia 2020 r.].
- (39) Niniejsze rozporządzenie respektuje prawa podstawowe i przestrzega zasad uznanych w szczególności w Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej. W szczególności niniejsze rozporządzenie ma na celu zapewnienie pełnego poszanowania prawa do równego traktowania kobiet i mężczyzn oraz prawa do niedyskryminacji ze względu na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną, a także propagowanie stosowania art. 21 i 23 Karty praw podstawowych Unii Europejskiej. Jest ono również zgodne z Konwencją Narodów Zjednoczonych o prawach osób niepełnosprawnych.
- (40) Ponieważ cele niniejszego rozporządzenia nie mogą zostać osiągnięte w sposób wystarczający przez państwa członkowskie, natomiast – ze względu na ich ponadnarodowy charakter, wielkość i szeroki zasięg geograficzny finansowanych działań w zakresie mobilności i współpracy, ich wpływ na dostęp do mobilności edukacyjnej oraz bardziej ogólnie na integrację Unii, jak również ich wzmocniony wymiar międzynarodowy – możliwe jest lepsze ich osiągnięcie na poziomie Unii, Unia może podjąć działania zgodnie z zasadą pomocniczości określoną w art. 5 Traktatu o Unii Europejskiej. Zgodnie z zasadą proporcjonalności określoną w tym artykule niniejsze rozporządzenie nie wykracza poza to, co jest konieczne do osiągnięcia tego celu,
- (41) Należy zatem uchylić rozporządzenie (UE) nr 1295/2013 ze skutkiem od dnia [1 stycznia 2021 r.].
- (42) Celem zapewnienia ciągłości wsparcia finansowego udzielanego w ramach programu, niniejsze rozporządzenie powinno być stosowane od dnia [1 stycznia 2021 r.],

²⁹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 182/2011 z dnia 16 lutego 2011 r. ustanawiające przepisy i zasady ogólne dotyczące trybu kontroli przez państwa członkowskie wykonywania uprawnień wykonawczych przez Komisję (Dz.U. L 55 z 28.2.2011, s. 13).

PRZYJMUJĄ NINIEJSZE ROZPORZĄDZENIE:

Rozdział I

Przepisy ogólne

Artykuł 1 *Przedmiot*

Niniejsze rozporządzenie ustanawia program „Kreatywna Europa” („program”).

Określa ono cele programu, budżet na lata 2021–2027, formy finansowania unijnego oraz zasady dotyczące przyznawania takiego finansowania.

Artykuł 2 *Definicje*

Do celów niniejszego rozporządzenia stosuje się następujące definicje:

- 1) „działanie łączone” oznacza działania wspierane z budżetu UE, w tym działania w ramach instrumentów łączonych zgodnie z art. 2 pkt 6 rozporządzenia finansowego, łączące bezzwrotne formy wsparcia lub instrumenty finansowe z budżetu UE oraz zwrotne formy wsparcia z instytucji finansowania rozwoju lub innych publicznych instytucji finansowych, a także z komercyjnych instytucji finansowych i od inwestorów;
- 2) „sektor kultury i sektor kreatywny” oznaczają wszystkie sektory, których działalność opiera się na wartościach kulturowych lub na artystycznej i innej, indywidualnej lub zbiorowej, twórczej ekspresji. W zakres działań mogą wchodzić rozwój, tworzenie, produkcja, rozpowszechnianie i ochrona dóbr i usług zawierających elementy kulturalnej, artystycznej lub innej twórczej ekspresji, a także funkcje pokrewne, takie jak edukacja lub zarządzanie. Działania te będą miały potencjał tworzenia innowacji i miejsc pracy, w szczególności z tytułu własności intelektualnej. Wspomniane sektory obejmują między innymi architekturę, archiwa, biblioteki i muzea, rękodzieło artystyczne, sektor audiowizualny (w tym film, telewizję, gry wideo i multimedia), materialne i niematerialne dziedzictwo kulturowe, wzornictwo (w tym wzornictwo odzieżowe), festiwale, muzykę, literaturę, sztuki widowiskowe, książki, działalność wydawniczą, radio i sztuki wizualne;
- 3) „małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP)” oznaczają mikro-, małe i średnie przedsiębiorstwa określone w zaleceniu Komisji 2003/361/WE³⁰;
- 4) „podmiot prawny” oznacza każdą osobę fizyczną lub prawną utworzoną i uznaną za taką na mocy prawa krajowego, unijnego lub międzynarodowego, która posiada osobowość prawną i która – działając w swoim własnym imieniu – może wykonywać prawa i podlegać obowiązkowi, albo podmiot nieposiadający osobowości prawnej zgodnie z [art. 197 ust. 2 lit. c)] rozporządzenia finansowego;
- 5) „pieczęć doskonałości” jest znakiem wysokiej jakości przyznawanym projektom złożonym w ramach programu „Kreatywna Europa”, które uznaje się za zasługujące na finansowanie, ale które go nie otrzymały ze względu na ograniczenia budżetowe. Uznaje ona wartość wniosku i wspiera poszukiwanie alternatywnych źródeł finansowania.

³⁰ Dz.U. L 124 z 20.5.2003.

Artykuł 3
Cele programu

- 1) Cele ogólne programu są następujące:
 - a) wspieranie współpracy europejskiej w zakresie różnorodności kulturowej i językowej oraz dziedzictwa kulturowego i językowego;
 - b) wzmacnianie konkurencyjności europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego, w szczególności sektora audiowizualnego.
- 2) Program ma następujące cele szczegółowe:
 - a) wzmacnianie gospodarczego, społecznego i zewnętrznego wymiaru współpracy na poziomie europejskim w celu rozwijania i propagowania europejskiej różnorodności kulturowej i europejskiego dziedzictwa kulturowego, zwiększenia konkurencyjności europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego oraz zacieśniania międzynarodowych stosunków kulturalnych;
 - b) wspieranie konkurencyjności i skalowalności europejskiego przemysłu audiowizualnego;
 - c) promowanie współpracy politycznej i działań innowacyjnych wspierających wszystkie komponenty programu, w tym promowanie zróżnicowanego i pluralistycznego środowiska medialnego, umiejętności korzystania z mediów i włączenia społecznego.
- 3) Program składa się z następujących komponentów:
 - a) komponent „KULTURA” obejmuje sektor kultury i sektor kreatywny, z wyjątkiem sektora audiowizualnego;
 - b) komponent „MEDIA” obejmuje sektor audiowizualny;
 - c) „komponent MIĘDZYSEKTOROWY” obejmuje działania we wszystkich sektorach kultury i sektorach kreatywnych.

Artykuł 4
Komponent KULTURA

Zgodnie z celami, o których mowa w art. 3, komponent „KULTURA” ma następujące priorytety:

- a) wzmocnienie transgranicznego wymiaru europejskich podmiotów działających w sektorze kultury i sektorze kreatywnym oraz rozpowszechnianie utworów europejskich;
- b) zwiększenie uczestnictwa w kulturze w całej Europie;
- c) przyczynianie się do zwiększenia odporności społecznej i włączenia społecznego za pośrednictwem kultury i dziedzictwa kulturowego;
- d) wzmocnienie zdolności europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego do rozwijania się oraz tworzenia miejsc pracy i generowania wzrostu gospodarczego;
- e) wzmocnienie tożsamości europejskiej i europejskich wartości dzięki świadomości kulturalnej, edukacji artystycznej i kreatywności opartej na kulturze w edukacji;
- f) promowanie budowania międzynarodowego potencjału europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego w celu umiędzynarodowienia ich działalności;
- g) wniesienie wkładu w globalną strategię Unii dotyczącą stosunków międzynarodowych poprzez dyplomację kulturalną;

Priorytety zostały szczegółowo opisane w załączniku I.

Artykuł 5 *Komponent MEDIA*

Zgodnie z celami, o których mowa w art. 3, komponent „MEDIA” ma następujące priorytety:

- a) wspieranie talentów i umiejętności oraz stymulowanie współpracy i innowacji w procesie tworzenia i produkcji europejskich utworów audiowizualnych;
- b) zwiększenie dystrybucji kinowej i dystrybucji w internecie europejskich utworów audiowizualnych oraz zapewnienie szerszego transgranicznego dostępu do nich, w tym poprzez innowacyjne modele biznesowe i wykorzystanie nowych technologii;
- c) promowanie europejskich dzieł audiowizualnych i wspieranie rozwoju widowni na terenie Europy i poza jej granicami.

Priorytety te realizowane są poprzez wsparcie dla tworzenia, promowania, udostępnienia i rozpowszechniania europejskich utworów, które mają potencjał dotarcia do szerokiego grona odbiorców na terenie Europy i poza jej granicami, a tym samym przez dostosowanie się do zmian na rynku i towarzyszenie wdrażaniu dyrektywy o audiowizualnych usługach medialnych.

Priorytety zostały szczegółowo opisane w załączniku I.

Artykuł 6 *Komponent MIĘDZYSEKTOROWY*

Zgodnie z celami programu, o których mowa w art. 3, komponent „MIĘDZYSEKTOROWY” ma następujące priorytety:

- a) wspieranie międzysektorowej transnarodowej współpracy politycznej, w tym w zakresie roli kultury dla włączenia społecznego oraz promowanie wiedzy o programie i wspieranie możliwości przenoszenia wyników;
- b) promowanie innowacyjnego podejścia do tworzenia, udostępniania, dystrybucji i promocji treści w sektorze kultury i sektorze kreatywnym;
- c) promowanie przekrojowych działań obejmujących różne sektory w celu dostosowania się do strukturalnych zmian, które czekają sektor mediów, w tym poprawy wolności, zróżnicowania i pluralistycznego charakteru środowiska mediów, wysokiej jakości dziennikarstwa i umiejętności korzystania z mediów;
- d) tworzenie i wspieranie biur programu w celu promowania programu w poszczególnych krajach, a także pobudzanie transgranicznej współpracy w sektorze kultury i sektorze kreatywnym.

Priorytety zostały szczegółowo opisane w załączniku I.

Artykuł 7 *Budżet*

1. Pula środków finansowych na realizację programu na lata 2021–2027 wynosi 1 850 000 000 EUR według cen bieżących.

Program jest realizowany zgodnie z następującym orientacyjnym podziałem finansowym:

- do 609 000 000 EUR na realizację celu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. a) (komponent KULTURA);

- do 1 081 000 000 EUR na realizację celu, o którym mowa w art. 3 ust. 2 lit. b) (komponent MEDIA);
 - do 160 000 000 EUR na działania, o których mowa w art. 3 ust. 2 lit. c) (komponent MIĘDZYSEKTOROWY);
2. Kwota, o której mowa w ust. 1, może być wykorzystana na pomoc techniczną i administracyjną w ramach realizacji programu, taką jak działania przygotowawcze, monitorowanie, kontrola, audyt i ocena, w tym na systemy informatyczne dla przedsiębiorstw.
 3. Oprócz puli środków finansowych wskazanej w ust. 1, oraz w celu promowania międzynarodowego wymiaru programu dodatkowe wkłady finansowe mogą być udostępniane z instrumentów finansowania zewnętrznego [Instrumentu Sąsiedztwa, Rozwoju i Współpracy Międzynarodowej oraz Instrumentu Pomocy Przedakcesyjnej (IPA III)] w celu wspierania działań realizowanych i zarządzanych zgodnie z niniejszym rozporządzeniem. Wkłady te są finansowane zgodnie z rozporządzeniami ustanawiającymi te instrumenty.
 4. Środki przydzielone państwom członkowskim w ramach zarządzania dzielonego mogą, na ich wniosek, zostać przeniesione do programu. Komisja wykonuje te środki bezpośrednio zgodnie z [art. 62 ust. 1 lit. a)] rozporządzenia finansowego lub pośrednio zgodnie z [art. 62 ust. 1 lit. c)] tego rozporządzenia. W miarę możliwości środki te wykorzystuje się na rzecz danego państwa członkowskiego.

Artykuł 8

Państwa trzecie stowarzyszone z programem

1. Program jest otwarty dla następujących państw trzecich:
 - a) członkowie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu (EFTA), którzy są członkami Europejskiego Obszaru Gospodarczego (EOG), zgodnie z warunkami określonymi w Porozumieniu EOG;
 - b) państwa przystępujące, kandydaci i potencjalni kandydaci, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;
 - c) państwa objęte europejską polityką sąsiedztwa, zgodnie z ogólnymi zasadami i ogólnymi warunkami udziału tych państw w programach Unii, ustanowionymi w odpowiednich umowach ramowych i decyzjach rad stowarzyszenia lub w podobnych porozumieniach oraz zgodnie ze szczegółowymi warunkami ustanowionymi w porozumieniach między Unią a tymi państwami;
 - d) inne państwa, zgodnie z warunkami ustanowionymi w jednym porozumieniu szczegółowym obejmującym kwestie uczestnictwa państwa trzeciego w dowolnym programie unijnym, o ile takie porozumienie:
 - a) zapewnia sprawiedliwą równowagę w odniesieniu do wkładów i korzyści państwa trzeciego uczestniczącego w programach unijnych;
 - b) ustanawia warunki uczestnictwa w programach, obejmujące obliczenie wkładów finansowych do poszczególnych programów oraz ich koszty administracyjne. Wkłady te stanowią dochody przeznaczone na określony cel zgodnie z art. [21 ust. 5] [nowego rozporządzenia finansowego].
 - c) nie powierza państwu trzeciemu uprawnień decyzyjnych w odniesieniu do programu;

- d) gwarantuje Unii prawo do zapewnienia należytego zarządzania finansami i ochrony swoich interesów finansowych.

2. Udział państw, o których mowa w ust. 1 lit. a), b) i c) w komponencie MEDIA i komponencie MIĘDZYSEKTOROWYM podlega spełnieniu warunków określonych w dyrektywie 2010/13/UE.

3. Porozumienia zawarte z państwami, o których mowa w ust. 1 lit. c), mogą stanowić odstępstwo od wymogów określonych w ust. 2 w należycie uzasadnionych przypadkach.

Artykuł 8a

Pozostałe państwa trzecie

Program może wspierać współpracę z państwami trzecimi innymi niż te, o których mowa w art. 8, w odniesieniu do działań finansowanych poprzez dodatkowe wkłady z instrumentów finansowania zewnętrznego zgodnie z art. 7 ust. 3, jeżeli leży to w interesie Unii.

Artykuł 9

Współpraca z organizacjami międzynarodowymi i Europejskim Obserwatorium Audiowizualnym

1. Dostęp do programu jest otwarty dla organizacji międzynarodowych działających w obszarach objętych programem, zgodnie z rozporządzeniem finansowym.
2. Unia będzie członkiem Europejskiego Obserwatorium Audiowizualnego przez okres trwania programu. Udział Unii w Obserwatorium przyczynia się do realizacji priorytetów komponentu MEDIA. Komisja reprezentuje Unię w zakresie kontaktów z Obserwatorium. Komponent MEDIA wnosi wkład finansowy na rzecz członkostwa Unii w Obserwatorium w celu wspomagania gromadzenia i analizy danych w sektorze audiowizualnym;

Artykuł 10

Realizacja i formy finansowania unijnego

1. Program jest realizowany według metody zarządzania bezpośredniego zgodnie z rozporządzeniem finansowym lub według metody zarządzania pośredniego z podmiotami, o których mowa w art. 61 ust. 1 lit. c) rozporządzenia finansowego.
2. Program może zapewniać finansowanie w dowolnej formie przewidzianej w rozporządzeniu finansowym, w szczególności w postaci dotacji, nagród i zamówień. Może również zapewniać finansowanie w formie instrumentów finansowych w ramach działań łączonych.
3. Działania łączone w ramach niniejszego programu realizowane są zgodnie z [rozporządzeniem InvestEU] oraz tytułem X rozporządzenia finansowego.
4. Z wkładów na mechanizm wzajemnego ubezpieczenia można pokryć ryzyko związane z odzyskiwaniem środków należnych od beneficjentów i wkłady te uznaje się za wystarczającą gwarancję w ramach rozporządzenia finansowego. Zastosowanie mają przepisy określone w [art. XXX] rozporządzenia XXX [rozporządzenia, które zastąpi rozporządzenie w sprawie Funduszu Gwarancyjnego].

Artykuł 11

Ochrona interesów finansowych Unii

W przypadku gdy państwo trzecie uczestniczy w programie na podstawie decyzji wydanej na mocy porozumienia międzynarodowego lub innego instrumentu prawnego, państwo trzecie przyznaje właściwemu urzędnikowi zatwierdzającemu, Europejskiemu Urzędowi ds. Zwalczenia Nadużyć Finansowych (OLAF) i Europejskiemu Trybunałowi Obrachunkowemu uprawnienia i prawa dostępu niezbędne do kompleksowego wykonywania ich odpowiednich kompetencji. W przypadku OLAF

takie prawa obejmują prawa do prowadzenia dochodzeń, w tym kontroli na miejscu i inspekcji, przewidzianych w rozporządzeniu Parlamentu Europejskiego i Rady (UE, Euratom) nr 883/2013 dotyczącym dochodzeń prowadzonych przez Europejski Urząd ds. Zwalczania Nadużyć Finansowych (OLAF).

Artykuł 12
Programy prac

1. Program jest realizowany w ramach programów prac, o których mowa w art. 110 rozporządzenia finansowego. W stosownych przypadkach programy prac określają całkowitą kwotę zarezerwowaną na działania łączone.
2. Program prac jest przyjmowany przez Komisję w drodze aktu wykonawczego.

Rozdział II
Dotacje i kwalifikujące się podmioty

Artykuł 13
Dotacje

1. Dotacje w ramach programu są przyznawane i zarządzane zgodnie z tytułem VIII rozporządzenia finansowego.
2. Komisja oceniająca może składać się z ekspertów zewnętrznych.
3. Na zasadzie odstępstwa od art. [130 ust.2] rozporządzenia finansowego i w należycie uzasadnionych przypadkach koszty poniesione przez beneficjenta przed złożeniem wniosku o dotację można uznać za kwalifikowalne, pod warunkiem że są bezpośrednio związane z realizacją działań objętych wsparciem.
4. W stosownych przypadkach działania w ramach programu określają odpowiednie kryteria niedyskryminacji, w tym kryteria dotyczące równowagi płci.

Artykuł 14
Kwalifikujące się podmioty

1. Oprócz kryteriów określonych w [art. 197] rozporządzenia finansowego zastosowanie mają kryteria kwalifikowalności określone w ust. 2–4.
2. Następujące podmioty spełniają kryteria kwalifikowalności:
 - a) podmioty prawne z siedzibą w jednym z następujących państw:
 - 1) państwo członkowskie lub powiązany z nim kraj lub terytorium zamorskie;
 - 2) państwo trzecie stowarzyszone z programem;
 - 3) państwo trzecie wymienione w programie prac z zastrzeżeniem warunków określonych w ust. 3 i 4;
 - b) wszelkie podmioty prawne utworzone na mocy prawa unijnego lub wszelkie organizacje międzynarodowe;
3. Podmioty prawne z siedzibą w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, mogą w drodze wyjątku kwalifikować się do uczestnictwa, jeżeli jest to niezbędne do osiągnięcia celów danego działania.

4. Podmioty prawne z siedzibą w państwie trzecim, które nie jest stowarzyszone z programem, powinny co do zasady ponosić koszty swojego uczestnictwa. Dodatkowe wkłady z instrumentów finansowania zewnętrznego mogą, zgodnie z art. 7 ust. 3, pokrywać koszty ich uczestnictwa, jeżeli leży to w interesie Unii.
5. Następujące podmioty mogą otrzymywać dotacje bez zaproszenia do składania wniosków:
 - a) Europejska Akademia Filmowa;
 - b) Młodzieżowa Orkiestra Unii Europejskiej.

Rozdział III

Synergia i komplementarność

Artykuł 15 *Komplementarność*

Komisja, we współpracy z państwami członkowskimi, zapewnia ogólną spójność programu ze stosownymi politykami i programami – w szczególności dotyczącymi równowagi płci, edukacji, młodzieży i solidarności, zatrudnienia i włączenia społecznego, badań naukowych i innowacji, przemysłu i przedsiębiorstw, rolnictwa i rozwoju obszarów wiejskich, środowiska i działań w dziedzinie klimatu, polityki spójności, polityki regionalnej i miejskiej, pomocy państwa oraz współpracy międzynarodowej i rozwoju – oraz komplementarność wobec tych polityk i programów.

Artykuł 16 *Finansowanie skumulowane i łączone*

1. Działanie, które otrzymało wkład w ramach programu, może również otrzymać wkład z dowolnego innego programu unijnego, w tym z funduszy objętych rozporządzeniem (UE) nr XX/XXXX [RWP], pod warunkiem że wkłady te nie pokrywają tych samych kosztów. Finansowanie skumulowane nie może przekraczać całkowitych kosztów kwalifikowalnych działania, a wsparcie z różnych programów unijnych może być obliczane proporcjonalnie.
2. Wniosek kwalifikujący się w ramach programu może otrzymać pieczęć doskonałości, pod warunkiem że spełnia łącznie następujące warunki:
 - a) został oceniony w ramach zaproszenia do składania wniosków ogłoszonego na podstawie programu;
 - b) spełnia minimalne wymagania dotyczące jakości w ramach tego zaproszenia do składania wniosków;
 - c) nie mógł być finansowany w ramach tego zaproszenia do składania wniosków ze względu na ograniczenia budżetowe.

Rozdział IV

Monitorowanie, ocena i kontrola

Artykuł 17 *Monitorowanie i sprawozdawczość*

1. Wskaźniki odzwierciedlające postępy w realizacji programu w odniesieniu do celów określonych w art. 3 przedstawiono w załączniku II.

2. Aby zapewnić skuteczną ocenę programu pod względem realizacji jego celów, Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych zgodnie z art. 19 w celu opracowania przepisów dotyczących ram monitorowania i oceny, w tym zmian do załącznika II, mających dostosować lub uzupełnić wskaźniki tam gdzie jest to niezbędne do celów monitorowania i oceny.
3. System sprawozdawczości dotyczącej realizacji celów zapewnia wydajne, skuteczne i terminowe gromadzenie danych na potrzeby monitorowania realizacji programu i jego wyników. W tym celu na odbiorców środków unijnych oraz, w stosownych przypadkach, państwa członkowskie nakłada się proporcjonalne wymagania dotyczące sprawozdawczości.

Artykuł 18 *Ocena*

1. Oceny przeprowadza się w terminie pozwalającym na uwzględnienie ich wyników w procesie decyzyjnym.
2. Ocena śródkresowa programu przeprowadzana jest z chwilą, gdy dostępne są wystarczające informacje na temat realizacji programu, jednak nie później niż w ciągu czterech lat od rozpoczęcia realizacji programu.
3. Po zakończeniu realizacji programu, lecz nie później niż dwa lata po upływie okresu określonego w art. 1, Komisja przeprowadza ocenę końcową programu.
4. Komisja przekazuje wnioski z tych ocen, opatrzone własnymi komentarzami, Parlamentowi Europejskiemu, Radzie, Europejskiemu Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu i Komitetowi Regionów.
5. System sprawozdawczości dotyczący ocen zapewnia, że dane na potrzeby oceny programu są gromadzone w sposób skuteczny, efektywny i terminowy oraz na odpowiednim poziomie szczegółowości. Takie dane i informacje przekazywane są Komisji w sposób zgodny z innymi przepisami prawa; np., w razie potrzeby, dane osobowe muszą zostać zanonimizowane. W tym celu na odbiorców środków unijnych nakłada się proporcjonalne wymagania dotyczące sprawozdawczości.

Artykuł 19 *Wykonywanie przekazanych uprawnień*

1. Powierzenie Komisji uprawnień do przyjęcia aktów delegowanych podlega warunkom określonym w niniejszym artykule.
2. Uprawnienia do przyjęcia aktów delegowanych, o których mowa w art. 17, powierza się Komisji do dnia 31 grudnia 2028 r.
3. Przekazanie uprawnień, o którym mowa w art. 17, może zostać w dowolnym momencie odwołane przez Parlament Europejski lub przez Radę. Decyzja o odwołaniu kończy przekazanie określonych w niej uprawnień. Decyzja o odwołaniu staje się skuteczna od następnego dnia po jej opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* lub w określonym w tej decyzji późniejszym terminie. Nie wpływa ona na ważność jakichkolwiek już obowiązujących aktów delegowanych.
4. Przed przyjęciem aktu delegowanego Komisja konsultuje się z ekspertami wyznaczonymi przez każde państwo członkowskie zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym w sprawie lepszego stanowienia prawa z dnia 13 kwietnia 2016 r.

5. Niezwłocznie po przyjęciu aktu delegowanego Komisja przekazuje go równocześnie Parlamentowi Europejskiemu i Radzie.
6. Akt delegowany przyjęty na podstawie art. 17 wchodzi w życie tylko wówczas, gdy ani Parlament Europejski, ani Rada nie wyraziły sprzeciwu w terminie dwóch miesięcy od przekazania tego aktu Parlamentowi Europejskiemu i Radzie, lub gdy, przed upływem tego terminu, zarówno Parlament Europejski, jak i Rada poinformowały Komisję, że nie wniosą sprzeciwu. Termin ten przedłuża się o dwa miesiące z inicjatywy Parlamentu Europejskiego lub Rady.

Rozdział V

Przepisy przejściowe i końcowe

Artykuł 20

Informacja, komunikacja i promocja

1. Odbiorcy finansowania unijnego uznają pochodzenie i zapewniają eksponowanie finansowania unijnego (w szczególności podczas promowania działań i ich wyników) poprzez dostarczanie spójnych, skutecznych i proporcjonalnych informacji skierowanych do różnych grup odbiorców, w tym do mediów i opinii publicznej.
2. Komisja prowadzi działania informacyjne i komunikacyjne związane z programem oraz jego działaniami wspieranymi przez jego komponenty i ich wynikami. Zasoby finansowe przydzielone na program przyczyniają się również do komunikacji instytucjonalnej w zakresie priorytetów politycznych Unii, o ile są one związane z celami, o których mowa w art. 3.

Artykuł 21

Uchylenie

Rozporządzenie (UE) nr 1295/2013 traci moc ze skutkiem od dnia 1 stycznia 2021 r.

Artykuł 22

Przepisy przejściowe

1. Niniejsze rozporządzenie nie ma wpływu na kontynuację lub modyfikację danych działań, aż do ich zamknięcia, zgodnie z rozporządzeniem nr (UE) 1295/2013, które nadal stosuje się do danych działań aż do ich zamknięcia.
2. Pula środków finansowych przeznaczonych na program może również obejmować wydatki na wsparcie techniczne i administracyjne na potrzeby przejścia między programem a środkami przyjętymi na mocy rozporządzenia (UE) nr 1295/2013.
3. W razie potrzeby w budżecie obejmującym okres po 2027 r. mogą zostać zapisane środki na pokrycie wydatków przewidzianych w art. 7 ust. 4, aby umożliwić zarządzanie działaniami, które nie zostaną zakończone do dnia 31 grudnia 2027 r.

Artykuł 23

Wejście w życie

Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

Niniejsze rozporządzenie wiąże w całości i jest bezpośrednio stosowane we wszystkich państwach członkowskich.

Sporządzono w Brukseli dnia [...] r.

*W imieniu Parlamentu Europejskiego
Przewodniczący*

*W imieniu Rady
Przewodniczący*

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

- 1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy
- 1.2. Obszary polityki, których dotyczy wnioski/inicjatywa (*klaster programów*)
- 1.3. Charakter wniosku/inicjatywy
- 1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy
- 1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy
- 1.6. Planowane tryby zarządzania

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

- 2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości
- 2.2. System zarządzania i kontroli
- 2.3. Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom

3. SZACUNKOWY WPŁYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

- 3.1. Działy wieloletnich ram finansowych i linie budżetowe po stronie wydatków, na które wnioski/inicjatywa ma wpływ
- 3.2. Szacunkowy wpływ na wydatki
 - 3.2.1. *Synteza szacunkowego wpływu na wydatki*
 - 3.2.2. *Szacunkowy wpływ na środki administracyjne*
 - 3.2.3. *Udział osób trzecich w finansowaniu*
- 3.3. Szacunkowy wpływ na dochody

OCENA SKUTKÓW FINANSOWYCH REGULACJI

1. STRUKTURA WNIOSKU/INICJATYWY

1.1. Tytuł wniosku/inicjatywy

Wniosek w sprawie ROZPORZĄDZENIA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY ustanawiającego program „Kreatywna Europa” i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 1295/2013

1.2. Obszary polityki, których dotyczy wniosek/inicjatywa (*klaster programów*)

Inwestowanie w ludzi, spójność społeczną i wartości, Kreatywna Europa (Kultura i sprawy audiowizualne (MEDIA))

1.3. Wniosek/inicjatywa dotyczy:

☐ nowego działania

☐ nowego działania, będącego następstwem projektu pilotażowego/działania przygotowawczego³¹

☒ przedłużenia bieżącego działania

☐ połączenia lub przekształcenia co najmniej jednego działania pod kątem innego/nowego działania

1.4. Uzasadnienie wniosku/inicjatywy

1.4.1. *Potrzeby, które należy zaspokoić w perspektywie krótko- lub długoterminowej, w tym szczegółowy terminarz przebiegu realizacji inicjatywy.*

Nowy program „Kreatywna Europa 2021–2027” umożliwi dalsze eksploatowanie i podkreślenie potencjału sprostania wspólnym wyzwaniom oraz tworzenia wspólnych możliwości powstałych w pierwszej generacji (2014–2020) wspólnego programu dla sektora kultury i sektora kreatywnego. Dotyczy to zwłaszcza możliwości wspólnego, międzysektorowego komponentu, ukierunkowanego na innowacyjność. Utrzymanie rozpoznawalnej marki programu „Kreatywna Europa” pomoże zapewnić dalsze zaangażowanie oraz widoczność unijnego wsparcia.

1.4.2. *Wartość dodana z tytułu zaangażowania Unii Europejskiej (może wynikać z różnych czynników, na przykład korzyści koordynacyjnych, pewności prawa, większej efektywności lub komplementarności). Na potrzeby tego punktu „wartość dodaną z tytułu zaangażowania Unii” należy rozumieć jako wartość wynikającą z unijnej interwencji, wykraczającą poza wartość, która zostałaby wytworzona przez same państwa członkowskie.*

Przyczyny działania na poziomie europejskim (*ex ante*)

Ocena śródkresowa poprzedniego programu wykazała, że jego cele i priorytety były ogólnie spójne i komplementarne z celami i priorytetami krajowych polityk i programów, a zatem są zgodne z zasadą pomocniczości. W szczególności wielostronny, transnarodowy charakter programu „Kreatywna Europa” stanowi wyjątkową propozycję, której rzadko dorównać może finansowanie krajowe. Ocena wykazała również, że program pomaga sprostać najważniejszym wyzwaniom dla tych sektorów, zwłaszcza w zakresie dostępu do finansowania, fragmentacji rynku

³¹

O którym mowa w art. 58 ust. 2 lit. a) lub b) rozporządzenia finansowego.

dla dzieł kulturalnych oraz transformacji cyfrowej i globalizacji. Stwierdzono, że program „Kreatywna Europa” przyczynił się do realizacji strategicznych priorytetów UE, takich jak cele w zakresie zatrudnienia zgodnie ze strategią „Europa 2020”, pobudzanie tworzenia miejsc pracy oraz bardziej sprawiedliwego rynku wewnętrznego opartego na wzmocnionej bazie przemysłowej, a także strategii sektorowych na poziomie UE, takich jak cele jednolitego rynku cyfrowego. Otwarte konsultacje publiczne towarzyszące przeglądowi śródkresowemu oraz bardziej kompleksowe konsultacje przeprowadzone w okresie od stycznia do marca 2018 r. potwierdziły, że znaczna większość respondentów uznała, że program „Kreatywna Europa” w dużym stopniu pomaga sprostać tym wyzwaniom. Ustalenia te zostały potwierdzone poprzez zebranie innych opinii ekspertów zewnętrznych i informacji zwrotnych, między innymi poprzez otwartą metodę koordynacji, zorganizowany dialog i inne fora, takie jak Europejskie Forum Filmowe.

Oczekiwana wygenerowana unijna wartość dodana (*ex post*)

Transgraniczny obieg dzieł, w tym utworów audiowizualnych;

Stworzenie międzynarodowych sieci i partnerstw transgranicznych, stanowiących główne i najtrwalsze elementy strukturalne programu „Kreatywna Europa”;

Sieci transgraniczne zwiększają również ogólne możliwości podmiotów kultury i podmiotów kreatywnych, w szczególności w przypadku tych, którzy pracują w obszarach niszowych, oraz w państwach członkowskich, w których takie możliwości są mniej rozwinięte;

Mobilność transgraniczna dla podmiotów z sektora kultury i sektora kreatywnego oraz podejście zorientowane na rezultaty prowadzi do rozwoju umiejętności i wzmocni możliwości sektorów;

Wsparcie organizacji w zakresie podejmowania (rozsądnego) ryzyka, co umożliwia im skoncentrowanie się na działaniu w wymiarze europejskim;

Renoma dla beneficjentów programów, co zwiększa potencjalne zainteresowanie partnerów i pośredników finansowych oraz ich zaufanie do projektów objętych wsparciem; Aspekt renomy był również określany jako ułatwiający dostęp do dodatkowego finansowania;

Program charakteryzuje się wysokim poziomem ukierunkowania społecznego poprzez wspieranie różnorodności kulturowej i językowej, a także wolności artystycznej i twórczej, UE wysyła i otrzymuje ważne i istotne komunikaty do i od obywateli Europy, tym samym przyczyniając się do dobrostanu społeczeństwa europejskiego;

Jednocześnie „Kreatywna Europa” ma również pozytywny wpływ na gospodarkę Unii jako całości poprzez wspieranie tworzenia, promowania i obiegu dóbr kultury oraz dostępu do usług kulturalnych, a także konkurencyjności europejskiego sektora kultury i sektora kreatywnego. Systemy wspierania filmów na poziomie krajowym koncentrują się głównie na produkcji dzieł, natomiast wsparcie UE polega na interwencji w zakresie działań na poziomie ogólnym (szkolenia, rozwój) i oddolnym (dystrybucja, promocja, pokazy), z wyjątkiem koprodukcji telewizyjnych, aby zapewnić lepszy międzynarodowy obieg dzieł europejskich, ich widoczność i rozwój we wszystkich kanałach dystrybucji, łącznie z internetem;

Wsparcie UE ma charakter towarzyszący dla swobodnego obiegu audiowizualnych usług medialnych, usprawnionego na podstawie dyrektywy o audiowizualnych

usługach medialnych, oraz w szczególności eksponowania dzieł europejskich w katalogach usług VoD.

1.4.3. *Główne wnioski wyciągnięte z podobnych działań*

Według zarówno oceny śródkresowej, jak i otwartych konsultacji publicznych, jako główne przeszkody, które mogłyby uniemożliwić osiągnięcie celów obecnych programów/funduszy, respondenci wskazują: „budżet programów jest niewystarczający, by zaspokoić popyt” „niewystarczające wsparcie dla małych podmiotów”; „brak wsparcia dla nowych wnioskodawców”.

Respondenci posiadający doświadczenie z jednym lub kilkoma z programów UE zgadzają się co do tego, że „stosowanie uproszczonych formularzy wniosków”, „wspieranie zorganizowanych sieci i partnerstw”, „ułatwianie finansowania działań obejmujących wiele sektorów”, a także „lepszą koordynacją między różnymi programami/funduszami” to główne kroki, które należy podjąć w celu uproszczenia programów i zmniejszenia obciążeń administracyjnych dla beneficjentów.

W zakresie uproszczenia wprowadzone zostaną następujące elementy:

W programie zastosowana zostanie większa elastyczność w celu dostosowania programów roboczych do nieprzewidzianych okoliczności bądź nowych zmian technologicznych lub społecznych, a także nagradzania wyników.

Wymagana będzie większa skuteczność i wydajność, w tym zwiększenie stosowania umów ramowych o partnerstwie i dotacji w systemie kaskadowym dla zapewnienia stabilności finansowej i ułatwienia dostępu do mniejszych podmiotów. Przeprowadzona już z powodzeniem wymiana wniosków w trakcie realizacji projektów oraz rozpowszechnienie wyników z tych wniosków będą dalej wzmacniane.

Przyszłe działania sektorowe w dziedzinie muzyki, a także w obszarze tłumaczeń, będą zawierać kryteria przyznawania nagród za sukces rynkowy i osiągnięcia w przeszłości.

Opracowane zostaną skuteczne uzgodnienia przejściowe w celu ułatwienia powiązania z nowym programem państw trzecich, które były wcześniej powiązane z programem „Kreatywna Europa 2014/2020”.

Zapewniona zostanie większa przejrzystość w zakresie wytycznych, a procesy i procedury będą związane z systematycznym stosowaniem formularzy elektronicznych i raportów elektronicznych oraz niższymi wymogami dotyczącymi sprawozdawczości. Wprowadzony zostanie spójny zbiór zasad (jednolity zbiór przepisów), pozostawiając jednocześnie przestrzeń na zróżnicowane podejście w razie potrzeby.

Istotne środki upraszczające, takie jak płatności ryczałtowe, koszty jednostkowe i stawki zryczałtowane, zostały już z powodzeniem wprowadzone w innych programach i mogłyby być wprowadzone w nowym programie „Kreatywna Europa”.

Złożoność zasad finansowania obecnych programów, jak również ich różnorodność stanowi przeszkodę dla wnioskodawców. Korzystanie z punktu kompleksowej obsługi, który zapewnia użytkownikom zewnętrznym uczestnictwo w cyklu życia dotacji (tj. z portalu uczestnika), obejmującego ogólny system zarządzania dotacjami, ma do odegrania ważną rolę w upraszczaniu dostępu do programu.

1.4.4. *Spójność z innymi właściwymi instrumentami oraz możliwa synergia*

Program będzie spójny i komplementarny z innymi aktami unijnymi, w szczególności Erasmus+, europejskimi funduszami strukturalnymi i inwestycyjnymi (ESIF), takimi jak Europejski Fundusz Społeczny, nowy program na rzecz badań naukowych i innowacji, oraz instrumenty współpracy zewnętrznej (NDICI, IPA III i OCT). W oparciu o traktatową zasadę uwzględniania problematyki kultury i nowe polityczne podejście oparte na oddziaływaniu kultury, zgodnie z nowym europejskim programem na rzecz kultury, program ma na celu stworzenie synergii z następującymi obszarami regulacyjnymi: polityka edukacyjna i młodzieżowa, polityka zatrudnienia i polityka społeczna, polityka spójności i polityka wiejska, program na rzecz jednolitego rynku, infrastruktura strategiczna, takie jak Cyfrowa Europa, Horyzont Europa, programy badawcze oraz polityka rozwoju i współpracy zewnętrznej.

1.5. Okres trwania wniosku/inicjatywy i jego wpływ finansowy

☒ **Ograniczony czas trwania**

- ☒ okres trwania wniosku/inicjatywy: od [1.01.2021] do [31.12.2027]
- ☒ okres trwania wpływu finansowego: od 2012 r. do 2027 r. w odniesieniu do środków na zobowiązania, od 2021 r. do 2027 r. w odniesieniu do środków na płatności oraz do okresu po 2027 r. w odniesieniu do środków na płatności.

☐ **Nieograniczony czas trwania**

Wprowadzenie w życie z okresem rozruchu od RRRR r. do RRRR r., po którym następuje faza operacyjna.

1.6. Planowane tryby zarządzania³²

☒ **Bezpośrednie zarządzanie** przez Komisję

- ☒ w ramach jej służb, w tym za pośrednictwem jej pracowników w delegaturach Unii;
- ☒ przez agencje wykonawcze;

☐ **Zarządzanie dzielone** z państwami członkowskimi

☒ **Zarządzanie pośrednie** poprzez przekazanie zadań związanych z wykonaniem budżetu:

- ☐ państwom trzecim lub organom przez nie wyznaczonym;
- ☒ organizacjom międzynarodowym i ich agencjom (należy wyszczególnić);
- ☐ EBI oraz Europejskiemu Funduszowi Inwestycyjnemu;
- ☐ organom, o których mowa w art. 70 i 71 rozporządzenia finansowego;
- ☒ organom prawa publicznego;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu, które świadczą usługi użyteczności publicznej, o ile zapewniają one odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ podmiotom podlegającym prawu prywatnemu państwa członkowskiego, którym powierzono realizację partnerstwa publiczno-prywatnego oraz które zapewniają odpowiednie gwarancje finansowe;
- ☐ osobom odpowiedzialnym za wykonanie określonych działań w dziedzinie wspólnej polityki zagranicznej i bezpieczeństwa na mocy tytułu V Traktatu o Unii Europejskiej oraz określonym we właściwym podstawowym akcie prawnym.
- *W przypadku wskazania więcej niż jednego trybu należy podać dodatkowe informacje w części „Uwagi”.*

Uwagi

[...]

[...]

³²

Wyjaśnienia dotyczące trybów zarządzania oraz odniesienia do rozporządzenia finansowego znajdują się na następującej stronie:
<https://myintracomm.ec.europa.eu/budgweb/EN/man/budgmanag/Pages/budgmanag.aspx>

2. ŚRODKI ZARZĄDZANIA

2.1. Zasady nadzoru i sprawozdawczości

Określić częstotliwość i warunki

Zestaw wskaźników określających postępy w realizacji programu pod kątem osiągnięcia celów ogólnych jest wskazany w podstawie prawnej. Będą one raportowane regularnie.

Ocena śródkresowa zostanie przeprowadzona do 31 grudnia 2024 r. Ocena końcowa zostanie wykonana do 31 grudnia 2029 r.

Monitorowanie będzie realizowane zgodnie z wymogami uzgodnionymi w protokole ustaleń z EACEA.

2.2. System zarządzania i kontroli

2.2.1. Uzasadnienie dla systemu zarządzania, mechanizmów finansowania wykonania, warunków płatności i proponowanej strategii kontroli

Większość działań w ramach programu będzie prawdopodobnie nadal realizowana przez EACEA ze względów oszczędności kosztowej. Aktualny tryb wdrażania również dotychczas okazał się być skuteczny, a poziom błędów wynosi obecnie poniżej 2 %, w oparciu o wstępne wyniki aktualnych WRF. Większość finansowania zostanie zrealizowana w szczególności poprzez dotacje. Dotacje te będą mieć zwykłe formę kosztów rzeczywistych, ale mogą mieć również formę płatności ryczałtowych, stawek zryczałtowanych, kosztów jednostkowych lub ich połączenia.

Zastosowanie skali kosztów jednostkowych i innych środków uproszczonych zmniejszy margines błędu w zestawieniach kosztów. Zastosowane zostaną środki umożliwiające zwiększenie dostępu na przykład dla mniejszych organizacji, uproszczenie wytycznych i procedur w oparciu o rozporządzenie finansowe (zob. powyżej). Podprogram MEDIA uprości swoją stosunkowo wysoką liczbę różnych działań w celu uzyskania lepszego ukierunkowania.

2.2.2. *Informacje dotyczące zidentyfikowanego ryzyka i systemów kontroli wewnętrznej ustanowionych w celu jego ograniczenia*

Program „Kreatywna Europa” wiąże się z takim samym ryzykiem, jak inne programy Komisji, ukierunkowane na mniejszych beneficjentów o zróżnicowanym charakterze. Przede wszystkim wielu beneficjentów nie powtarza się lub nie ma rozbudowanych struktur administracyjnych.

Większość programu „Kreatywna Europa” będzie prawdopodobnie nadal realizowana przez EACEA. W 2018 r. audyt EACEA przeprowadzony przez Służbę Audytu Wewnętrznego w zakresie zarządzania dotacjami – faza I (od zaproszenia do podpisania umów) wykazał słabości wewnętrznego systemu kontroli, zwłaszcza w zakresie komponentu III „Działania kontrolne” i IV „Informacje i komunikacja”. W szczególności wzmocnienia wymaga rola komisji oceniających oraz zarządzanie zewnętrznymi ekspertami w zakresie przyznawania dotacji.

W odpowiedzi Agencja opracowała plan działania, ukierunkowany na zmianę procedur, wytycznych i formularzy. Plan zawiera informacje o natychmiastowych działaniach (np. prawidłowe dokumentowanie procedur i natychmiastowe zmiany procedur zastosowane w trybie natychmiastowym przy pierwszych zaproszeniach w 2018 r.) oraz innych zmianach w sposobie pracy EACEA, które mają zostać wdrożone do 2018 r. W szczególności wprowadzono dostosowane procedury dotyczące oceny zaproszeń do składania wniosków, których konsekwencje pod kątem kontroli kosztów wymagają jeszcze przeanalizowania.

Za plan działań odpowiada EACEA, przy wsparciu właściwej dyirekcji generalnej. Niemniej jednak nadzór nad EACEA ze strony właściwej dyirekcji generalnej został wzmocniony.

2.2.3. *Oszacowanie i uzasadnienie efektywności kosztowej kontroli (relacja kosztów kontroli do wartości zarządzanych funduszy powiązanych) oraz ocena prawdopodobnego ryzyka błędu (przy płatności i przy zamykaniu)*

Po audycie MSR w EACEA w latach 2017/18 wprowadzono dostosowane procedury dotyczące oceny zaproszeń do składania wniosków, których konsekwencje pod kątem kontroli kosztów wymagają jeszcze przeanalizowania. Zwiększono monitorowanie między właściwą dyirekcją generalną a EACEA w celu umożliwienia wzmocnionego nadzoru w imieniu Komisji.

2.3. **Środki zapobiegania nadużyciom finansowym i nieprawidłowościom**

Określić istniejące lub przewidywane środki zapobiegania i ochrony, np. ze strategii zwalczania nadużyć finansowych.

Strategie zwalczania nadużyć finansowych zarówno EACEA (aktualizacja w 2018 r.), jak i Komisji umożliwią zwalczanie ryzyka nadużyć finansowych, głównie poprzez stosowanie środków zapobiegających nieprawidłowościom, z późniejszą eskalacją w przypadku wykrycia nadużycia finansowego.

Następujące środki będą nadal realizowane, zarówno we właściwej dyirekcji generalnej, jak i EACEA: monitorowanie na odległość, misje monitorujące według zdefiniowanej strategii monitorowania, jasno określone wymogi dotyczące sprawozdawczości w umowach o udzielenie dotacji zawieranych z beneficjentami, spotkania inauguracyjne z nowymi beneficjentami, możliwość obciążenia dotacji

w przypadku niezrealizowania rezultatów lub niespełnienia określonych warunków finansowania, na przykład związanych z komunikacją.

3. SZACUNKOWY WPLYW FINANSOWY WNIOSKU/INICJATYWY

3.1. Dział wieloletnich ram finansowych i proponowane nowe linie budżetowe po stronie wydatków

Dział wieloletnich ram finansowych	Linia budżetowa	Rodzaj środków	Wkład			
	Dział 2 „Spójność i wartości” Tytuł 07 „Inwestowanie w ludzi, spójność społeczną i wartości” Rozdział 05 „Kreatywna Europa”	zróżnicowane / niezróżnicowane ³³	państw EFTA ³⁴	krajów kandydujących ³⁵	państw trzecich	w rozumieniu art. [21 ust. 2 lit. b)] rozporządzenia finansowego
2	07 01 04 XX Wydatki administracyjne – Kreatywna Europa	niezróżn.	TAK	TAK	TAK	NIE
2	07 05 01 – KULTURA	zróżn.	TAK	TAK	TAK	NIE
2	07 05 02 – MEDIA	zróżn.	TAK	TAK	TAK	NIE
2	07 05 03 – KOMPONENT MIĘDZYSEKTOROWY	zróżn.	TAK	TAK	TAK	NIE

3.2. Indykatoryna alokacja w obrębie komponentu międzysektorowego na okres finansowy 2021–2027

A) Międzysektorowa transnarodowa współpraca polityczna, promowanie wiedzy o programie i wspomaganie możliwości przenoszenia rezultatów: 5 mln EUR

B) Promowanie innowacyjnego podejścia do tworzenia treści, udostępniania, dystrybucji i promocji treści w sektorze kultury i sektorze kreatywnym: 52 mln EUR

C) promowanie przekrojowych działań obejmujących różne sektory w celu dostosowania się do strukturalnych zmian, które czekają sektor mediów, w tym poprawy wolności, zróżnicowania i pluralistycznego charakteru środowiska mediów, wysokiej jakości dziennikarstwa i umiejętności korzystania z mediów: 61 mln EUR

D) Organizowanie i wspieranie biur programu w celu dostarczania informacji na temat programu i promowania go w danym kraju, a także pobudzanie transgranicznej współpracy w sektorze kultury i sektorze kreatywnym. 42 mln EUR

³³ Środki zróżnicowane / środki niezróżnicowane

³⁴ EFTA: Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu

³⁵ Kraje kandydujące oraz w stosownych przypadkach potencjalne kraje kandydujące z Bałkanów Zachodnich.

3.3. Szacunkowy wpływ na wydatki

3.3.1. Synteza szacunkowego wpływu na wydatki

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Dział wieloletnich ram finansowych			2	Spójność i wartości							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r .	OGÓŁEM
Środki operacyjne ³⁶	Środki na zobowiązania	(1)									
	Środki na płatności	(2)									
07 05 01 – KULTURA	Środki na zobowiązania	(1)	75,862	77,382	78,929	80,505	82,120	83,756	84,947		563,500
	Środki na płatności	(2)	40,558	54,101	68,138	72,858	75,386	77,563	79,217	95,678	563,500
07 05 02 – MEDIA	Środki na zobowiązania	(1)	134,221	136,912	139,640	142,439	145,287	148,188	150,313		997,000
	Środki na płatności	(2)	70,740	94,534	119,185	127,480	131,902	135,723	138,639	178,798	997,000
07 05 03 – KOMPONENT MIĘDZYSEKTOROWY	Środki na zobowiązania	(1)	21,539	21,970	22,409	22,857	23,314	23,781	24,131		160,000
	Środki na płatności	(2)	12,730	16,457	20,319	21,642	22,365	22,997	23,487	20,003	160,000
Środki administracyjne finansowane ze środków przydzielonych na program	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(3)									
07 01 04 XX - Wsparcie administracyjne dla programu „Kreatywna Europa”	Środki na zobowiązania = środki na płatności	(3)	17,420	17,760	18,125	18,485	18,850	19,239	19,621		129,500

³⁶

Sumy nie są równe kwocie łącznej ze względu na zaokrąglenie.

OGÓŁEM środki przydzielone na program³⁷	Środki na zobowiązania	=1+3	249,042	254,023	259,103	264,286	269,571	274,963	279,012		1 850,000
	Środki na płatności	=2+3	141,448	182,852	225,767	240,465	248,504	255,522	260,963	294,479	1 850,000

Dział wieloletnich ram finansowych	7	„Wydatki administracyjne”
---	----------	----------------------------------

Niniejszą część uzupełnia się przy użyciu „danych budżetowych o charakterze administracyjnym”, które należy najpierw wprowadzić do załącznika do oceny skutków finansowych regulacji, przesyłanego do DECIDE w celu konsultacji między służbami.

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
Zasoby ludzkie ³⁸		14,301	15,601	16,745	16,745	16,745	16,745	16,745		113,627
Pozostałe wydatki administracyjne		0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888		6,213
OGÓŁEM środki na DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych	(Środki na zobowiązania ogółem = środki na płatności ogółem)	15,189	16,489	17,633	17,633	17,633	17,633	17,633		119,840

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	po 2027 r.	OGÓŁEM
OGÓŁEM środki	Środki na zobowiązania	264,231	270,512	276,736	281,919	287,204	292,596	296,645		1 969,840

³⁷

Program może zostać (częściowo) zdelegowany na agencję wykonawczą, z zastrzeżeniem wyniku analizy kosztów i korzyści oraz powiązanych z tym decyzji.

³⁸

Szacunkowe dane dotyczące pracowników w oparciu o poziom zatrudnienia w Komisji w 2018 r. (z wyłączeniem agencji wykonawczej) ze stopniowym zwiększaniem. Liczby oparte na średnich kosztach ze wzrostem rocznym według stanu na 2019 r. o 2 % z tytułu indeksacji i o 1,5 % z tytułu wpływu rozwoju kariery (FP+TA). Nie dotyczy szacunkowego niezbędnego personelu, który będzie potrzebny w instytucjach zdecentralizowanych, nie uwzględniając dodatkowego personelu opłacanego z wkładu przyszłych państw stowarzyszonych.

z wszystkich DZIAŁÓW wieloletnich ram finansowych	Środki na płatności	156,637	199,341	243,4	258,098	266,137	273,155	278,596	294,479	1 969 840
---	---------------------	---------	---------	-------	---------	---------	---------	---------	---------	------------------

3.3.2. Podsumowanie szacunkowego wpływu na środki administracyjne

☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych

☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania środków administracyjnych, jak określono poniżej:

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
-----	------	------	------	------	------	------	------	--------

DZIAŁ 7 wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie	14,301	15,601	16,745	16,745	16,745	16,745	16,745	113,627
Pozostałe wydatki administracyjne	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	0,888	6,213
Suma częściowa DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	15,189	16,489	17,633	17,633	17,633	17,633	17,633	119,840

Poza DZIAŁEM 7 ³⁹ wieloletnich ram finansowych								
Zasoby ludzkie								
Pozostałe wydatki administracyjne	17,420	17,760	18,125	18,485	18,850	19,239	19,621	129,500
Suma częściowa poza DZIAŁEM 7 wieloletnich ram finansowych	17,420	17,760	18,125	18,485	18,850	19,239	19,621	129,500

OGÓŁEM	32,609	34,249	35,758	36,118	36,483	36,872	37,254	249,340
---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	---------------	----------------

³⁹

Wsparcie techniczne lub administracyjne oraz wydatki na wsparcie realizacji programów lub działań UE (dawne linie „BA”), pośrednie badania naukowe, bezpośrednie badania naukowe.

3.3.2.1. Szacowane zapotrzebowanie na zasoby ludzkie

☐ Wniosek/inicjatywa nie wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich.

☒ Wniosek/inicjatywa wiąże się z koniecznością wykorzystania zasobów ludzkich, jak określono poniżej:

Wartości szacunkowe należy wyrazić w ekwiwalentach pełnego czasu pracy

Rok		2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
• Stanowiska przewidziane w planie zatrudnienia (stanowiska urzędników i pracowników zatrudnionych na czas określony)								
W centrali i w biurach przedstawicielstw Komisji		93	101	109	109	109	109	109
W delegaturach								
Badania naukowe								
• Personel zewnętrzny (w ekwiwalentach pełnego czasu pracy: EPC) – CA, LA, SNE, INT i JED ⁴⁰								
Dział 7								
Finansowanie z DZIAŁU 7 wieloletnich ram finansowych	- w centrali	13	15	15	15	15	15	15
	- w delegaturach							
Finansowanie ze środków przydzielonych na program ⁴¹	- w centrali							
	- w delegaturach							
Badania naukowe								
Inne (określić)								
OGÓŁEM		106	116	124	124	124	124	124

Potrzeby w zakresie zasobów ludzkich zostaną pokryte z zasobów dyrekcji generalnej już przydzielonych na zarządzanie tym działaniem lub przesuniętych w ramach dyrekcji generalnej, uzupełnionych w razie potrzeby wszelkimi dodatkowymi zasobami, które mogą zostać przydzielone zarządzającej dyrekcji generalnej w ramach procedury rocznego przydziału środków oraz w świetle istniejących ograniczeń budżetowych.

Opis zadań do wykonania:

Urzędnicy i pracownicy zatrudnieni na czas określony	
Personel zewnętrzny	

⁴⁰ CA = personel kontraktowy; LA = personel miejscowy; SNE = oddelegowany ekspert krajowy; INT = personel tymczasowy; JED = młodszy oddelegowany ekspert.

⁴¹ W ramach podpułapu na personel zewnętrzny ze środków operacyjnych (dawne linie „BA”).

3.3.3. *Udział osób trzecich w finansowaniu*

Wniosek/inicjatywa:

- ☐ nie przewiduje współfinansowania ze strony osób trzecich
- ☒ przewiduje współfinansowanie ze strony osób trzecich szacowane zgodnie z poniższymi szacunkami:

środki w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Rok	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	OGÓŁEM
Określić organ współfinansujący	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.
OGÓŁEM środki objęte współfinansowaniem	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.	p.m.

3.4. Szacunkowy wpływ na dochody

- ☒ Wniosek/inicjatywa nie ma wpływu finansowego na dochody
- ☐ Wniosek/inicjatywa ma wpływ finansowy określony poniżej:
- ☐ wpływ na zasoby własne
 - ☐ wpływ na dochody inne

Wskazać, czy dochody są przypisane do linii budżetowej po stronie wydatków ☐

w mln EUR (do trzech miejsc po przecinku)

Linia budżetowa po stronie dochodów	Wpływ wniosku/inicjatywy ⁴²						
	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027
Artykuł ...							

W przypadku wpływu na dochody przeznaczone na określony cel należy wskazać linie budżetowe po stronie wydatków, które ten wpływ obejmie.

[...]

Pozostałe uwagi (np. metoda/wzór użyte do obliczenia wpływu na dochody albo inne informacje).

[...]

⁴²

W przypadku tradycyjnych zasobów własnych (opłaty celne, opłaty wyrównawcze od cukru) należy wskazać kwoty netto, tzn. kwoty brutto po odliczeniu 20 % na poczet kosztów poboru.